

Új Hajtás

A KÁRPÁTALJAI RÓMAI KATOLIKUS EGYHÁZ LAPJA

1999. IV. évfolyam, 7-8. szám

*Aki azt óhajtja, hogy Isten meghallgassa őt,
kell, hogy ő hallgasson először Istenre.*

Szent Ágoston

A tartalomból:

Papszentelés Huszton	2.o.
Szent István	4.o.
Imaoldal	5.o.
Kárpátaljai gólyák	6.o.
Nagyboldogasszony	7.o.
„Betlehemi csillagok”	9.o.
A katolikus egyház 1000 éve a Kárpát-medencében	10.o.
Zarándoklat Rómába	12.o.
A világegyház hírei	14.o.
Kárpátaljai hírek	16.o.
Háló találkozó	19.o.
Ábrahám megkísértése	20.o.
Három fontos pillanat	22.o.
Egyházzenei hét	24.o.
Jöjj, hív az Úr	25.o.
Mese	26.o.
Európai ministránstábor	28.o.
Bibliai játék	29.o.
Keresztrejtvény	30.o.
Raffaello madonnái (II.)	31.o.

Új Hajtás

A Kárpátaljai Római Katolikus Egyház
lapja

Szerkesztőbizottság:

Majnek Antal (elnök), Molnár Orsolya, Németh Imre ofm., Riskó Marianna (szerkesztők), Tegze József (főszerkesztő)

Tördelőszerkesztő: Popovics Pál
Olvasószerkesztő: Barkáts Alice

A szerkesztőség címe:
295400, Munkács, Mira u. 15.

Készült:
az Ugocsa Print nyomdájában,
Nagyszőlősen.

Papszentelés Huszton

*Majnek Antal püspök atya
papszentelési beszéde Huszton*

Kedves Testvérek!

Vajon az Úr Jézus életének utolsó napjaiban gondolták volna-e az apostolok, hogy egyszer majd többen lesznek, gondolták volna-e a Krisztusban korábban hívő emberek, hogy egyszer majd, nem is olyan sokára, hétszer hét nap múlva, sok ezer ember fog közülük az Úr Jézusban, az Ő hitében megerősödni, és Istent boldogan, bátran dicsérni? Gondolták volna-e az üldöztetésben élő első keresztények, ott, Jeruzsálemben, hogy egyszer majd eljön az idő, nem is olyan sokára, amikor az egész, krisztushívőket üldöző pogány Római Birodalomban el fog terjedni a krisztushit, s ezer, sok százezer hívője lesz Jézusnak?

Ugyanezt éltétek át ti is. Vajon gondoltátok volna-e ezt tíz, húsz, harminc évvel ezelőtt, amikor oly csúnyán, értelmetlenül meggyalázták papjaitokat, s azok többségét, mint utolsó rablókat, gyilkosokat, bűnösöket, a légerekbe hurcolták? Szörnyen megcsappant a működő papok száma, sajnos, a templomba járó hívek, sőt a templomok száma is. Vajon gondoltátok-e akkor, hogy eljön az az idő, nem is olyan sokára, s még meg is éritek, hogy kiengedik a papokat a börtönökből; hogy visszajöhetnek, még ha nehezen is, szolgálni titeket?

Gondoltátok volna-e, hogy eljön a vallás teljes szabadsága, amikor újra visszakapjátok a félig már lerombolt, meggyalázott templomokat? Vajon hányan gondoltátok azt, hogy lesznek újból papok, annyi év után, itt, Kárpátalján is? Nyilván mindazok, akik hittek, imádkoztak; akik hittek a Bárány farkast is legyőző erejében; akik nagy reménységgel – vagy a templomba járva, vagy kisebb hittel otthon –, szenvedve, szégyenkezve, de imádkozva várták azt a napot, azt az időt, amikor az Úr Jézus bemutatja ennek a generációnak az ő mindig is győzelmes isteni mivoltát.

Kedves Testvérek! Nagyon örülünk annak, hogy testvéreink Budapestről eljöttek ide Husztra – rokonaikkal, barátaikkal együtt –, hogy itt részesüljenek a diakonátus és a papság szentségében. Most arra gondolok, hogy ez a két kárpátaljai jelöltünk – Mórió és Román – néhány évvel ezelőtt még itt ministrált Huszton, illetve Kerekhegyen. Huszton, ahol már tíz évvel ezelőtt oly sok gyerek jött be bátran ebbe a templomba nagyszüleiével, majd később a szüleiével is; ahol oly buzgón imádkoztak mindennap, pap nélkül is a liturgián, és mindennap kérték az Urístenet, hogy küldjön munkásokat aratásába. Mert a munka nagyon sok, hála Istennek, de a pásztor még kevés. Kerekhegyen pedig, az egyik legkisebb filiánkban, ahol csak négy ministráns fiú volt, de bármikor is jött a pap, megszólalt a harang, s öt-tíz perc alatt mindenki összejött.

Kedves Testvérek! A ti imáitok mögött ott áll az ajándékozó Isten, ott áll az imáinkra mindig figyelő, a ránk mindig hallgató Isten, a jóságos Mennyei Atya. Ott áll az igazi, az egyetlen szent Főpásztor, az Úr Jézus, és ott áll, ott van a szívetekben, a bensőtökben a legszeretőbb Szentlélek.

Ezeket a testvéreinket most érett megfontolás után a szerpapi, illetve áldozópapi rendre kívánjuk felszentelni.

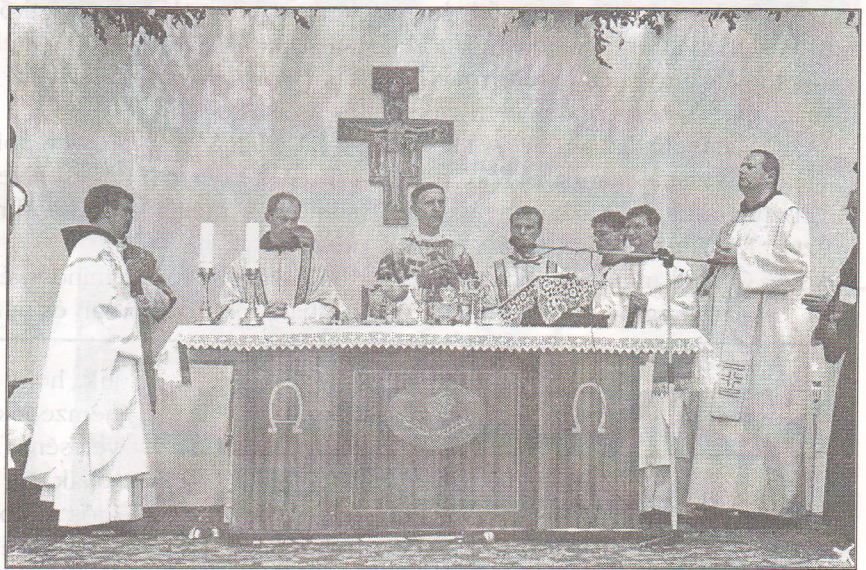
Várnai Jakab ferences tartomány- főnök beszéde

Főtisztelendő Majnek püspök úr, apostoli kormányzó, kedves Antal testvérünk! Köszönjük a szolgálatodat, ezt a mait, a néhány éve kezdett püspöki szolgálatot, és itt, Kárpátalján a tízéves szolgálatételet. Számodra is, bizonyosan, ennek a tíz évnek a betetőzése ez a mai ünnep, és mindannyian örülünk, hogy együtt ünnepelehetünk veled, együtt dicsőíthejük az Atyát. Ugyanúgy egyesül a szívünk hálaadásban Benedek Domokos erdélyi ferences tartományfőnök atyával, akivel húsvét utáni vasárnap Csíkcsonlyón, az ő provinciájukban szintén együtt ünnepeleltünk a papszentelésen, és most a Kárpátok egy másik pontján van velünk, és ismét közös az örömünk.

A szentmise eucharisztia, hálaadás. Minden emberi hálaadás kevés ahhoz, amit Krisztus kimond az Atyának a szentmisében. Mégis az evangélium szavai csendülnek meg a lelkünkben, és a mai napon különösen visszhangzanak.

Azt hallottuk ugyanis, hogy a Fiúnak, Krisztusnak megesett a szíve az embereken, és ez az irgalom, a szívnek ez a mozdulata, amellyel a könyörület megszületik, az Atya képe; és amikor leborulunk ez előtt a könyörület előtt, érezzük, hogy hivatást ad nekünk, hogy mi is ilyen irgalommal és könyörülettel forduljunk egymás felé. A mai napon ismét létrejött ennek az irgalomnak a forrása az eucharishtiában, a szentmisében feltámadt Jézus Krisztus húsvéti ereje. Köszönjük, hogy ennek a kegyelmi erőnek ismét szolgálói vannak egyházunkban és nem kell éheznie és szomjaznia Isten népének, és Jézus Krisztusnak rajtuk keresztül ismét megesik a szíve azokon, akik szomjaznak az igazságot.

Köszönjük, hogy ebben a szentmisében ismét létrehozta Urunk az egyházat, egyesülehetünk, mint egyház, és ez az élet mindannyiunkat erővel tölt el, azzal a bizonyossággal, hogy érdemes volt akár messze földről is ideutazni, fáradságot vállalni, hosszú előkészítés munkálatait vállalni, mert a hit fényét megint felgyújtotta lelkünkben az Úr és megerősödött bennünk a bizonyosság,

hogy az irgalomé a végső győzelem, ezért érdemes Krisztus könyörülő szívének az útját járni. Köszönjük a szolgálatot kedves Antal testvérünk, köszönjük mindenkinek az itteni szolgálatát, a

közös istenszolgálatot, amellyel számunkra, ferencesek számára is olyan csodálatosan tanúsítja mindenki, akit nekünk szerencsénk és kiváltságunk itt szolgálni, hogy a kicsinyeké a mennyek országa.

Szent István király – a krisztushívő uralkodó

Augusztus 20-án a Világegyház (és különösen az egész Kárpát-medence katolikussága) a honalapító királyra gondol és emlékezik.

Miben példaadó ő a Kárpátalján élő katolikusok számára? Méltathatjuk, mint államférfit, de mi elsősorban a krisztushívőt, a szentet ünnepeljük e napon. Mert e vonás a kulcsa minden kiválóságának, történelmi nagyságának. Ez a nagy király keresztény voltának köszönhető művét, dicső uralmát, örökségét. Nemcsak az úgynevezett történelmi szükségszerűséget ismerte fel, hogy a térségben a fennmaradás miatt keresztény államot kell létrehozni (ezt már apja, Géza fejedelem is fölismerte), hanem azt is, hogy az élet igéi Krisztusnál vannak. Fölismerte Krisztust, akire várnak a nemzetek; azt a Krisztust, aki az igazság sarkköve: Őt kell minden időben követni, és a felvirágzás nem marad el. Ő

nem csak megparancsolta Krisztus követését, de élete példájával járt elől. Tudta, hiába a külső, ha a lélek belsőleg nem adja beleegyezését valamihez. A krisztuskövetés pedig belső történet; a külső már csak következmény.

István tudta, hogy elsősorban a lélek temploma építendő: és ez igen fáradságos munka.

A szent király önmagával kezdte az országépítést. Nem a látható teljesítménnyel mérte magát, nem homokra építette királyságát, hanem Jézusra, a valódi szegletköre, és minden látszat és balsors ellenére nem volt kényszerpályán az ország és a nemzet.

Kárpátalján ma is országépítés folyik. A kérdés az, hogy milyen? Hasonló, és mégis más körülmények között.

Krisztus követése minden életállapotban, minden korban és mindenki

számára lehetséges. Minden ellenkező vélemény ellenére, a szegénység sem teszi lehetetlenné Krisztus követését.

Ha István, aki szent és példakép lett, tudott kemény elhatározásokat és kellemetlen törvényeket hozni, melyeket a kormányzói okosság és bölcsesség diktált neki, akkor ma miért lenne más a helyzet? Legyetek hát türelemmel, Krisztus szemével nézitek az életet; a türelmetlenség ne vegye el józan ítélőképességeteket!

Mi, katolikusok abban a meggyőződésben ünnepeljük első királyunkat, hogy jó utat mutatott nekünk. Egy ember, egy nemzet azáltal lesz igazán nagygyá, ha az élet minden területén megvalósítja az evangélium szeretet-parancsát.

Ebben az irányban kell keresnünk és megtalálnunk Kárpátalja igazi felemelkedését.

Fr. Imre

SZENT MIHÁLY

Szent Mihály arkangyal nevének jelentése köztudomású: „ki olyan, mint az Isten”. Valóban: ki olyan? A sátán, akit Mihály legyőzött, „olyanná akarta tenni magát”, és örökre eltöltötte a gyűlölet, amiért ez a gögös vágya lehetetlennek bizonyult.

„Ki olyan?” – A teremtéstörténet (Ter 1,26) azt tanítja, Isten az embert saját képére és hasonlatosságára teremtette. Nem „olyan” tehát, de „hasonló”. Az okos sátán is tudja ezt, és éppen, mert tudja, mindent elkövet, hogy lerombolja Isten képmását az emberben. (Valahol itt van a bűn gyökere: felismeri a jót, de Isten iránti ellentmondásból ellene tesz.)

Minden emberi közösség: a házasság, a család, a barátság, a szomszédság, a nemzet, az emberiség a Szentháromság közösségének képe. És ha bármelyikre gondolunk – most, az Isten irántunk való szeretete csodájának kétezredik évfordulóján, hogy a Második Személy, a Fiú hasonlóvá lett hozzánk –, a gonosz mindegyik közösséget igyekszik megsemmisíteni. A sátán látja igazán még angyal korából megmaradt éles értelmével az Isten akarata szerinti emberi kapcsolatok és a Szentháromság belső élete közötti belső hasonlóságot. Ezért is akarja mindezt megszüntetni.

Sokszor már észre sem vesszük, mennyire hiányzik az egység, a szeretet köteléke a házasságban; nem lát-

juk, hogy mennyire eltávolodtak egymástól a családok nemzedékei: a szülők nem érnek rá gyermekeik nevelésére (ha egyáltalán vannak a családban gyerekek), unják és kiiktatják a család életéből a nagyszülőket, idős rokonokat, akik csak a kellemetlen munkák elvégzésére valók; nem figyelünk arra, hogy megszűnnek a barátságok, mert a megélhetés gondja vagy a szerzés láza minden mástól elveszi az időt, hogy szembefordulnak egymással azoknak a közösségeknek tagjai, (legyenek azok egyesületek, pártok vagy akár a közös világnézet, hit alapján összejött szervezetek), amelyek éppen egymás segítésére, a közös útra jöttek létre egy valaha volt egyetértés alapján. Hogy nemzet nemzet ellen, ország ország ellen támad... és végül magára marad az ember, elveszítve a szeretet után hitét és minden reményét is.

Hol van már közöttünk az Atya és a Fiú összetartozása, és hol kölcsönös szeretetük, a Szentlélek?

Pedig nekünk, akik megkaptuk az istenhit ajándékát, éppen az a dolgunk a világban, hogy megpróbáljuk helyreállítani Istenhez való, megromlott hasonlóságunkat és a Szentháromság egységén alapuló egységet, talán az utolsó órában.

Ne mondd azt, testvérem, hogy mit tehetek én ebben, hiszen olyan kevés vagyok! Igazad lenne ugyan, mert kicsik vagyunk, – és nem a gyufára bízták, hogy táplálja a tüzet, de azt igen, hogy meggyújtsa. Mert táplálja-e akár a legalkalmasabb fahasáb is a gyújtatlan tüzet?

/e/

Te, aki örökkévalóságra nyíló igened által Krisztus nyomába szegődtél, ne lepődj meg szavain: „Aki rátette kezét az eke szarvára, az már nem nézhet hátra!” /Lk 9,62/ Ő nem arra hív, hogy behunyd szemedet Isten fényesége előtt, aki minden pillanatban közeledik feléd, hogy bevilágítsa életedet. Ő arra hív téged, hogy hagyj magad mögött minden keserűséget, lázadást; a mindent, még a visszavonhatatlan igent is kikezdő, sőt elpusztító belső sötétséget.

Jöjjön el a visszavonhatatlan elhatározás napja! Egy adott pillanatban nincs más kiút, csak a szabadság válasza, amikor az ember, akár a szakadékbba, beleveti magát Isten karjába.

— Taizéi levél 1992.

Édesanyámnak ajánlom

Te, aki a föld porából jöttél
és égi fényé lettél.
Ki megtágítod a tű fokát –
lépcső vagy Őhozzá.
Álmatlan éjszakán palástod lobogását
tündöklésnek vettem,
pedig Te voltál Anyám!
Hogy lehetséges, hogy nem láttalak?
Hogy lehetséges, hogy hívásodat
utcazajnak véltem?
Miért dülöngtem dülöngő templomban,
mikor a hold, melyiken lábad nyugodt,
az ablakomba nézett?
Hiszen Te adtad a kezed
és kisértél: felhőkön át,
túl a síró és vérző földön,
túl a szent helyeken át
és csak ott volt Ő!
Királyi léptekkel, csupa fény és dicsőség.
Hangzot: „Én vagyok a világ világossága!”
Szemeim nyomban megvakultak,
de vakságom világított
szerencsétlen voltomra s fáj,
hogy mind ezt csak akkor tudtam meg,
mikor már meghaltam.

Bartos József verse és festménye

Miasszonyunk, aki IGEN szavaddal megváltoztattad a világ arculatát, könyörülj mindazokon, akik IGENT akarnak mondani Istennek mindörökre. Te tudod, mibe kerül kimondani és megtartani azt a szót. Nyerd meg számunkra azt a kegyelmet, hogy ne hátráljunk meg Isten kívánságának teljesítése elől! Taníts meg kimondani az IGENT olyan lelkülettel, amilyennel Te kimondtad: alázattal, tisztán, egyszerűen, az Atya akaratára hagyatkozva! Kérd isteni Fiadtól, hogy minden IGEN, amelyet a Tiéd nyomán, egész életünk folyamán kimondunk, a Te példád szerint segítsen bennünket egyre tökéletesebben teljesíteni Isten akaratát a magunk és az egész világ üdvössége javára!

KÁRPÁTALJAI GÓLYÁK

Abban a szép, tiszaháti, kárpátaljai faluban, ahol a pápi szolgálatomat elkezdhettem, sok-sok gólya-fészek volt (most is van!!!). A római katolikus templom gerincére is épített egy „lakot” egy derék „gólya úr”. Tavasszal már várta őket az egész falu – vasárnaponként a szentmise végén azt figyelték, hogyan tatarozzák a fészkeket, a ministránsok lesték, mikor kelnek ki a kispályák.

Egy alkalommal valami nagyon nagy baj történt. Kiesett egy fióka a fészekből, pont a templom udvarába. Ott csapkodott a porban, részben még pelyhes volt, szárnytollai éppen nőni kezdtek. Teljesen tehetetlenül vergődött. Az „öregek” is szomorúan köröztek felette, és ugyanígy néztük mi is.

Hogyan lehetne segíteni rajta? Az egész egyháztanács „jobbnál jobb” ötleteket adott! Ha lett volna egy erős, hosszú létra, akkor sem lett volna könnyű visszajuttatni a fészkebe egy ilyen csapkodó, nagy jószágot. Egy tapasztalt „egyházfi” azt mondta, hogy kár is lenne, mert nem fogadnák már be a többiek, újra kilöknék onnan. Akkor mi is lesz vele? „Itt pusztul el” – mondta valaki hidegvérrel. Beleborzongtam. Nem tudunk segíteni? Nem. Madárfiókán,

ha egyszer kiesett a fészekből, ritkán lehet segíteni.

ÉS AZ EMBEREN?

...Mert mi is kiestünk a fészekből, a Szentháromság közösségének melegéből, az Isten-közelség védettségéből. Kiestünk onnan, ahol igazán emberré válhattunk volna: bölcs urává a teremtett világnak, boldog gyermekévé a Teremtő Atyának és szerető testvéreivé egymásnak. Mi pedig fellázdunk: nem kell a fészek, nem kell az Atya, majd mi egyedül boldogulunk. Azóta egyre gyorsabban tesszük tönkre egymást és önmagunkat, egyre fenyegetőbben élünk együtt a teremtett világgal.

Isten nélkül tehetetlenül vergődünk, pusztítva magunkban és magunk körül minden értéket.

KI TUD SEGÍTENI RAJTUNK?

Ki tudott volna segíteni a kispályán? Csak az „öregek”, ha képesek lettek volna erre: a csőrükben viszszevinni a fészekbe. A gólya azonban erre nem képes, így elpusztult a fióka.

Képes-e Isten arra, hogy visszahe-lyezzen minket a fészekbe? Hiszen csak Ő vihet oda vissza, és ha nem képes rá, menthetetlenül elpusztulunk mi is.

Az egész Szentírás örömhíre arról szól, hogy Isten képes erre, és akarja is ezt. Legfőbb vágya, hogy a fészekből kiesett embert újra visszahe-lyezze a vele való közösségbe, ami annak az életet jelenti.

„Lenyúlt a magasból és felemelt engem” – vallja Dávid király, aki Istennek ezt a szabadítását egész életében átélte.

HOGYAN NYÚLT LE?

Úgy, hogy úgy szerette Isten ezt a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta oda érte, hogy aki hisz Őbenne, el ne vesszen, hanem az örök, boldog élet részese legyen. Úgy nyúlt le a Mennyei Atya, hogy utánunk jött Jézus Krisztusban, hogy ő maga emeljen vissza bennünket.

Nem szidott, nem osztogatott tanácsokat, hanem utánunk jött. Olyan mélyre, ahová zuhantunk: le a Golgotáig, két rablógyilkos közé. Jézus Krisztusban ide nyúlt utánunk Isten, hogy „fészekünk” legyen!

„Egészen rejtve tudhatom magamat Isten védelmében, hisz mai napom, holnapom, minden ott nyugszik szent kezében.” (Lucien Deiss)

fr. Imre

IGELITURGIKUS ÚTMUTATÓ – 1999. SZEPTEMBER

II. zsoltárhét

1. sze. Kol 1,1-8; Lk 4,38-44;
2. cs. Kol 1,9-14; Lk 5,1-11;
3. p. Kol 1,15-20; Lk 5,33-39;
4. szo. Kol 1,21-23; Lk 6,1-5;

III. zsoltárhét

5. v. Ez 33,7-10; Róm 13,8-10; Mt 18,15-20;
6. h. Kol 1,24-2,3; Lk 6,6-11;
7. k. Kol 2,6-15; Lk 6,12-19;
8. sze. Mik 5,1-4a; v. Róm 8,28-30; Mt 1,1-16.18-23;
9. cs. Kol 3,12-17; 1Kor 8,1b-7.11-13; Lk 6,27-38;
10. p. 1Tim 1,1-2.12-14; Lk 6,39-42;
11. szo. 1Tim 1,15-17; Lk 6,43-49;

IV. zsoltárhét

12. v. Sir 27,30-28,7; Róm 14,7-9; Mt 18,21-35;
13. h. 1Tim 2,1-8; Lk 7,1-10;
14. k. Szám 21,4-9; v. Fil 2,6-11; Jn 3,13-17;
15. sze. Zsid 5,7-8; Jn 19,25-27; v. Lk 2,33-35;

16. cs. 1Tim 4,12-16; Lk 7,36-50;

17. p. 1Tim 6,2c-12; Lk 8,1-3;

18. szo. 1Tim 6,13-16; Lk 8,4-15;

I. zsoltárhét

19. v. Iz 55,6-9; Fil 1,20a-24.27; Mt 20,1-16a;

20. h. Ezd 1,1-6; Lk 8,16-18;

21. k. Ef 4,1-7.11-13; Mt 9,8-13;

22. sze. Ezd 9,5-9; Lk 9,1-6;

23. cs. Agg 1,1-8; Lk 9,7-9;

24. p. Bölcs 3,1-9; Mt 10,28-33;

25. szo. Zak 2,5-9a.14-15a; Lk 9,44b-45;

II. zsoltárhét

26. v. Ez 18,25-28; Fil 2,1-11; Mt 21,28-32;

27. h. Zak 8,1-8; Lk 9,46-50;

28. k. Zak 8,20-23; Lk 9,51-56;

29. sze. Dán 7,9-10; 13-14; v. Jel 12,7-12a; Jn 1,47-51;

30. cs. Neh 8,1-4a; 5-6.7b-12; Lk 10,1-12.

NAGYBOLDOGASSZONY

Nagyboldogasszony napja táján az ember eszébe jutó gondolat: „Vajon hogyan készült halálára az öreg Szűzanya?” (Legfeljebb ha ötven éves volt!) Ha visszanezett életére Istennek ez a szépséges teremtménye, egyszerre láthatta a korabeli asszonyok szürke, egyhangú életét és a kiválasztottság minden örömét és kínját.

Hiszen „majdnem” olyan volt az útja, mint minden más asszonyé: főzött, mosott, takarított, gyermeket nevelt, vizet hordott a város kútjáról, kiszolgálta az urát, beszélgetett a szomszédasszonyokkal, benne élt tágabb és szűkebb családjában, földművesek, pásztorok, falusi iparosok között.

Felnőtt fiát a maga finom, tapintatos módján biztatta hivatásának betöltésére. Amikor pedig elhagyta a szülői házat, elengedte minden féltékenység nélkül, s ha az élettől féltette – mert minden anya félti a kisfiát is, a nagyfiát is –, erről soha nem beszélt, nem akarta magának kisajátítani.

S mindeközben együtt élt a nagy titokkal, amit ő maga sem értett egészen. Örült fia születésének, bár

itt, a földön számára is titok maradt mindaz a különös, érthetetlen dolog, ami ekörül történt. Hordozta és tartotta a titkot, amit fia növekedé-

sével, férfitá éréseivel egyre sűrűbbnek látott és érzett. – Távolról figyelte Jézusának tanítói működését, tanítványaihoz, barátaihoz való viszonyát, és mindebbe soha nem szólt bele. De amikor barátai elhagyták, rajongói ellene fordultak, ellenségei diadalmaskodtak, odaállt keresztje alá, szó és jelenetek nélkül megállta, amit látott és hallott, és erősítette fiát jelenlétével.

Átengedte más, „idegen” asszonyoknak, hogy ők vigyék hírül a feltámadást. Nem tett szemrehányást az apostoloknak, hanem velük együtt imádkozva várta a Szentlelket. Elfogadta János szívből jövő gondoskodását, és sohasem viselkedett „nagyasszony” módjára.

Az volt ő, akinek egy nagyon egyszerű, nagyon hétköznapi élet is jó alkalom volt arra, hogy a tíz minája mellé letegye és átadja a Gazdának a másik tizet.

Ugye, testvérek, nem kell különösebben törnünk a fejünket, mire tanít a mennybe fölvetett öreg Szűzanya, a Nagyboldogasszony ünnepe?

IGELITURGIKUS ÚTMUTATÓ – 1999. OKTÓBER

II. zsolnárhét

1. p. Bár 1,15-22; Lk 10,13-16;
2. szo. Bár 4,5-12.27-29; Lk 10,17-24;

III. zsolnárhét

3. h. Iz 5,1-7; Fil 4,6-9; Mt 21,33-43;
4. k. Jón 1,1-2,1.11; Lk 10,25-37;
5. sze Jón 3,1-10; Lk 10,38-42;
6. cs. Jón 4,1-11; Lk 11,1-4;
7. p. Mal 3,13-20a; Lk 11,5-13;
8. szo. Sir 24,23-31; Gal 4,4-7; Lk 1,26-28;
9. v. Joel 4,12-21; Lk 11,27-28;

IV. zsolnárhét

10. h. Iz 25,6-10a; Fil 4,12-14. 19-20; Mt 22,1-14;
11. k. Róm 1,1-7; Lk 11,29-32;
12. sze. Róm 1,16-25; Lk 11,37-41;
13. cs. Róm 2,1-11; Lk 11,42-46;
14. p. Róm 3,21-30a; Lk 11,47-54;
15. szo. Róm 4,1-8; Lk 12,1-7;
16. v. Róm 4,13.16-18; Lk 12,8-12;

I. zsolnárhét

17. h. Iz 45,1.4-6; 1Tessz 1,1-5b; Mt 22,15-21;
18. k. 2Tim 4,9-17a; Lk 10,1-9;
19. sze. Róm 5,12.15b.17-19.20b-21; Lk 12,35-38;
20. cs. Róm 6,12-18; Lk 12,39-48;
21. p. Róm 6,19-23; Lk 12,49-53;
22. szo. Róm 7,18-25a; Lk 12,54-59;
23. v. Róm 8,1-11; Lk 13,1-9;

II. zsolnárhét

24. h. Kiv 22,20-26; 1Tessz 1,5c-10; Mt 22,34-40;
25. k. Róm 8,12-17; Lk 13,10-17;
26. sze. Róm 8,18-25; Lk 13,18-21;
27. cs. Róm 8,26-30; Lk 13,22-30;
28. p. Ef 2,19-22; Lk 6,12-19;
29. szo. Róm 9,1-5; Lk 14,1-6;
30. v. Róm 11,1-2a.11-12.25-29; Lk 14,1.7-11;

III. zsolnárhét

31. h. Mal 1,14b-2,2b. 8-10; 1Tessz 2,7b-9.13; Mt 23,1-12.

KERESZTELŐ SZENT JÁNOS

Mennyire megfeledezett korunk Keresztelő Szent Jánosról, akinek vértanúságáról, régi, ennél is többet mondó magyar kifejezéssel: fejének vételéről augusztus 29-én emlékezünk.

Pedig érdemes elgondolkozni életútján éppen most, ezen a zavaros ezredfordulón. Ő is ilyen hanyatló korban élt, mint mi, amikor a sokak nem törődnek sem Istennel, sem emberrel, és minden erkölcsi törvényt naiv, nevetséges ostobaságnak tartanak, a kevesek közül viszont, akik ismerték és elfogadták a Törvényt, számosan nem a törvényhozó Isten akaratát, hanem a saját dicsőségüket keresték, saját vélt tökéletességükben tetszelegve.

Hasonló korban küldte el az Úr Jánost. De figyeljük meg: János a pusztában nevelkedett, elrejtőzve, teljes egyszerűségben és csendben élt majdnem harmincéves koráig. Remete volt, aki egyedül Istent kereste. Menekült a nyilvánosság, a szereplés elől; elég volt neki, amit az imádság a lelkének, a sivatag a testének adott. Semmit sem találhatunk benne, ami hasznára vagy érdekére szolgált volna.

De amikor Isten arra indította, feladva imádságos magányát, bűnbánatot kezdett hirdetni. Népszerűsége,

a hozzá tóduló sokaság nem tette elbizakodottá; az Utána Jövőt magasztalta. Nem féltékenykedett, amiért tanítványai közül sokan Jézust kezdték követni, nem méltatlankodott, amikor Heródes bebörtönözte, s ezzel véget vetett működésének. Teljesen átadta magát Isten akaratának, és már csak abban akart bizonyos lenni, hogy Jézus-e az, akit hirdetett. Ebben megnyugodva már semmi sem volt számára fontos a földön.

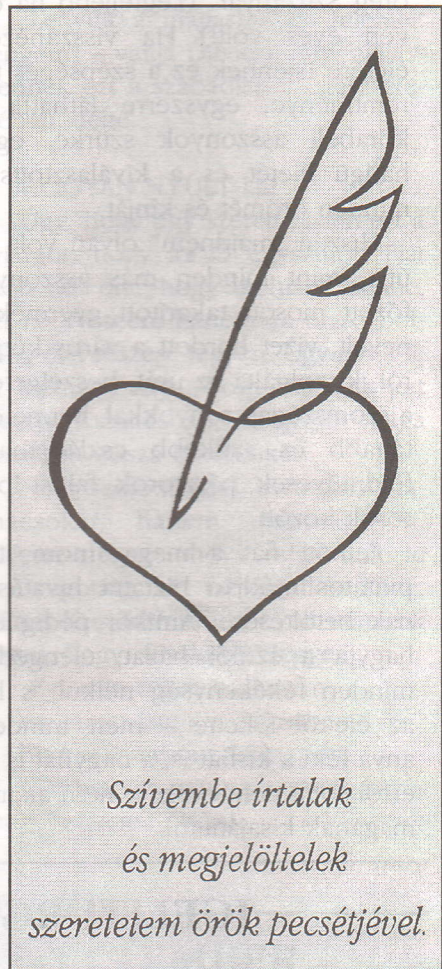
El tudunk-e mi is így tűnni földi hivatásunk mögött, legyen az akármi? Nem reklámozzuk-e néha saját fontosságunkat, valódi vagy vélt erőnyeinket, értékeinket, esetleg leszólva a másokét?...

És amikor János elvégezte, amit Isten rábízott, jött Salomé, a romlott kis tinilány, akit nála romlottabb felnőttek megtanítottak táncolni, és jött Heródes, aki a kislány szemérmetlen táncáért „kénytelen volt” megadni a véres jutalmat, Keresztelő János fejét, ha már egyszer megígérte...

Nem juttatja-e ez eszünkbe saját korunkat, például az egyre jobban napvilágra kerülő, égbekiáltó gyermekprostitúciót? Imádkozunk-e azért, hogy a teremtő Isten törvényei újból érvényesüljenek itthon és az egész világon, mielőtt még hanyatló

korunk bűnei megérlelik büntetésünket?

Vigyázzunk, testvéreim! Ezredvéünk Saloméi már tanulják a hétfályoltáncot...

*Szívembe irtalak
és megjelöltelek
szeretetem örök pecsétjével.*

OKTÓBER SZENTJEI

1. szo. Liseuxi Kis Szent Teréz	17. h. Antiochiai Szt. Ignác, Szt. Rudolf
2. v. Szent Órangyalok	18. k. Szt. Lukács evang., Szt. Jusztusz
3. h. Szt. Évald	19. sze. Brébeuf Szt. János, Keresztes Szt. Pál
4. k. Assisi Szent Ferenc	20. cs. Szt. Vendel, Szt. Kleopátra, Szt. Vitális
5. sze. Szt. Placid, Szt. Attila, Szt. Aurél	21. p. Szt. Orsolya, Szt. Celina
6. cs. Szt. Brúnó, Szt. Renáta	22. szo. Szt. Szalóme,
7. p. Rózsafüzér Királynője	23. v. Kapisztrán Szt. János
8. szo. Magyarok Nagyasszonya, Szt. Benedikta	24. h. Clarett Szt. Antal, Szent Salamon
9. v. Deonardi Szt. János, Szt. Dénes	25. k. Pécsi Szt. Mór, Szt. Blanka
10. h. Borgia Szt. Ferenc, Szt. Gedeon	26. sze. Szt. Armand
12. sze. Szt. Edvin	27. cs. Szt. Szabina
13. cs. Szt. Edvárd, Szt. Kálmán	28. p. Szt. Simon és Júdás, Tádé apostolok
14. p. I. Szt. Kallixtus pp., Szt. Helén	30. v. Szt. Alfonz, Szt. Zenóbia
15. szo. Avilai Szt. Teréz	31. h. Szt. Wolfgang
16. v. Alacoque Szt. Margit, Szt. Hedvig	

„BETLEHEMI CSILLAGOK”

ÁRPÁDHÁZI SZENT MARGIT (1242-1270)

1. Előfordulhat, hogy eredetileg nem mi választjuk az utat vagy az eszközt egy cél eléréséhez. De ez nem jelenti azt, hogy ez az út számunkra idegen marad. Mert amint felismerjük, hogy ez milyen kiváló módon segít célunk eléréséhez, teljes mértékben magunkévá tehetjük. Ez történt Margit királylány életében is.

2. Több mint 700 évvel ezelőtt Magyarországot megtámadták a tatárok. Amerre jártak, törtek-zúztak, gyűjtögettek és fosztogattak. A király, IV. Béla is menekülni kényszerült feleségével és gyermekeivel együtt Horvátországon keresztül a dalmát tengerpartra. Könyörögve kérték a jó Istent, hogy mentse meg őket és az egész országot a tatár pusztítástól. Hálából a legdrágább ajándékot ígérték neki, születendő kisgyermeküket.

3. A jó Isten meghallgatta imájukat. Az ország megmenekült és a királyné megszülte kilencedik gyermekét, akit Margitnak neveztek, ami drágagyöngyöt jelent. A királyi pár megtartotta ígérését. Bármilyen nehezükre esett is, mikor Margit 4 éves lett, Veszprémbe vitték és beadták a Domonkos-rendi nővérek kolostorába. Ettől kezdve Margitot a nővérek nevelték. Később Béla király egy sokkal nagyobb és szebb kolostort építtetett nekik a Duna egyik csodás szigetén, amit akkor Nyulak szigetének hívtak. Ez közelebb volt Buda várához, így gyakrabban meglátogathatták szeretett gyermeküket.

4. Ahogy növekedett Margit, egyre inkább kinyílt a szíve az Úr Jézus felé, és meghallotta hívását. Ezután már ő maga határozta el, hogy egész szeretetét, minden gazdagságát, még az akaratát is az Úr Jézusnak ajánlódja. Ezt 12 éves korában fogadalommal is megpecsételte. Margit nemcsak a szívét adta Jézusnak, hanem egész életét, minden cselekedetét is. Semmivel sem akart kitűnni a többi nővér közül. Szívesen mosogatott, söprögetett, sőt még súrolta is a durva, piszkos konyhapadlót. Fa- és vízfordásra is mindig szívesen vállalkozott. Többször előfordult, hogy tél idején olyan jéghideg vízben tisztított halat, hogy a kezei eldurvultak, megfagytak és felrepedeztek. Margit akkor sem panaszkodott. Legkedvesebb munkája a betegápolás volt. Nagy szeretettel szolgálta ki a beteg nővéreket, igazgatta az ágyukat, etette és fürdette őket. Minden szenvedésben magát az Úr Jézust látta.

5. A szép, nemes és tisztaszívű királylány híre elment a szomszédos országokba is. Nem egy fiatal uralkodó azért jött a királyi palotába, hogy megkérje Margit kezét a szüleitől. Így történt, hogy a király és a királyné egy napon ünnepi kísérettel meglátogatták Margitot a kolostorban. Magukkal hozták a csehek fiatal királyát, II. Ottokárt is, aki azért jött, hogy Margitot feleségül kérje.

Szent Margit. Lisziák Elek grafikája

Margit felháborodva utasította el az ajánlatot. Apja indítványáról sem akart hallani, hogy a Szentatyától felmentést kérjenek Margitnak fogadalma alól. Az ő szíve már el volt jegyezve Jézussal.

6. Ettől kezdve még nagyobb áldozatossággal és odaadással szolgálta az Urat a kolostorban. Napközben sokszor ment a kápolnába imádkozni. Olyankor, letérdelve, hosszasan nézte Jézust a kereszten. Engesztelő, vigasztaló ajándék akart lenni neki. Margit szívében a király lánya volt, aki törődött népével és hazájával. Felajánlotta magát újra és újra Magyarorszáért, engesztelésül a pártoskodók kibéküléséért és mindazokért, akik bűnben élnek és nem törődnek az Úr Jézus nagy szeretetével.

7. 28 éves volt Margit nővér, amikor nagybeteg lett. Hiába voltak körülötte a legjobb orvosok, nem tudták meggyógyítani. Így rövid szenvedés után hamarosan meg is halt. A kolostor templomában temették el a róla elnevezett Margit szigeten. Sok-sok éven át ide zarándokoltak az emberek, hogy imádkozzanak a sírjánál és megköszönjék a jó Istennek, hogy ilyen ártatlan, alázatos, tisztaszívű, csodálatos szenttel áldotta meg Magyarországot és Árpád-házi királyaink családját.

8. Árpád-házi Szent Margit életmódját eredetileg szülei választották, még mielőtt hozzászólhatott volna, de később magáévá tette, mert felismerte, hogy ez az az út, amelyen legközvetlenebbül egyesülhet az Úr Jézus Krisztussal, akit mindenek felett óhajtott és szeretett.

Szent Margit ünnepe január 18-án van.

Fr. Imre

A KATOLIKUS EGYHÁZ 1000 ÉVE A KÁRPÁT-MEDENCÉBEN

A nándorfehérvári ütközet

Az anyagi áldozatok ellenére II. Mohamed 1456-ban érkezett Nándorfehérvárra. Hunyadinak egy maroknyi védősereggel és egy szent életű ferences, Kapisztrán Szent János bátor lelkesedésével sikerült megfutamítani a törököt.

Európa hetven évre fellelegzett a török veszedelemtől. Callixtus pápa a diadal emlékére világszerte elrendelte Urunk színeváltozásának ünnepét és a déli harangszót.

A diadalt kicsit később azonban gyász követte, mert Hunyadi 1456. augusztus 11-én meghalt, majd október 23-án Kapisztrán Szent János is elhunyt. „A kard és a kereszt hősei magukkal vitték sírjukba a török kiverésének végső reményét.”

Kapisztrán Szent János

A nagyszőlősi ferences hagyományhoz fűződik a Kapisztrán Szent Jánoshoz fűződő monda. A délvidéki végvárak eleste előtt a rend előjárói a nagyszőlősi ferences kolostorba hozták Szerémújlakról Kapisztrán Szent János testét, és itt őrizték és ereklyeként tisztelték mindaddig, amíg Perényi Ferenc el nem üldözte innen a ferences rend szerzeteseit. Kapisztrán Szent János testét összetörve a vár kútjába dobatta. Ha a történelmi forrásokat vizsgáljuk, megállapíthatjuk, hogy a mondanak van valóságalapja.

Királyok váltották egymást a trónon, de az ország és a Vatikán közti kapcsolat végleges rendeződésére csak Hunyadi János kormányzó fiának, Mátyás királynak (1458-1490) uralkodása alatt kerülhetett sor. A tizenyolc éves király érett férfinak mutatkozott, ideális keresztény lovag volt, hősi magatartása és szolgálatkészsége példamutatónak bizonyult kora Európájának királyai felé. Az uralkodáshoz nélkülözhetetlen humán műveltséget Vitéz János váradi püspök segítségével sajátította el.

Felnőtt korában nagy kedvvel olvasta a klasszikus szerzőket. Világhírű könyvtárában, a Bibliotheca Corvinában a görög és latin szerzők művei mellett nagy számban voltak egyházi művek is. Sokat tett az egyházi műveltség kibontakoztatásáért. Templomokat, remetekolostorokat építtetett, ahol komoly szellemi élet folyt.

Kolostori könyvtárak létesítését is szorgalmazta.

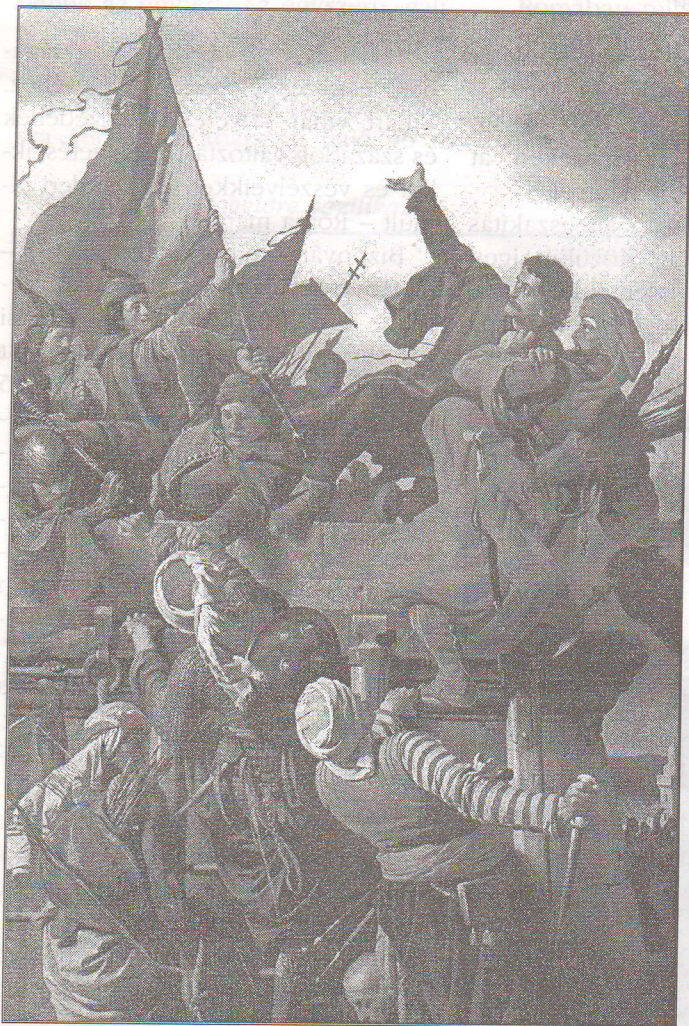
Kárpátalján a XV. században a beregszászi Domonkos-rendi kolostor lett a terület egyházi és kulturális központja.

1480 körül az orgonálásban is jártas és a könyvmásoláshoz is értő szász Lőrinc volt a beregszászi Domonkos-rendi kolostor perjelje, aki 1478-ban engedélyt kapott a rendfőnöktől, hogy művészetéért bért fogadhasson el. A kolostor falain túlmutató jelentőségű könyvmásoló műhelyre utaló adatok mellett szintén figyelemre méltó, hogy ugyancsak ekkoriban élt itt Besztercei Balázs fráter, magyar szónok, aki ideérkeztekor szép könyvtárát is magával hozta. A római rendfőnök ugyanis 1479-ben engedélyezte, hogy Bibliáját, breviáriumát, Antonius in Stampis c. könyvét és más köteteket, amelyeket római útján vett, élete folyására megtarthassa. 1489-ben a beregszászi Domonkos-rendi kolostorban élt Malontai Ambrus – ugyancsak magyar szónok –, aki nevelőjétől, Pesti Gerváz esztergomi perjeltől kapott könyveket. Pesti Gerváz arra is engedélyt kapott a rendfőnöktől, hogy a jövőben vásárlandó könyveit is védencének aján-

dékozza „élete folyására”. A XV. század végén került Beregszászba Imre fráter. Előkelő származású lehetett, mert a rendfőnök kivette a tartományfőnök hatásköre alól, és engedélyt adott neki arra is, hogy lóháton járhasson, valamint alamizsnát fogadhasson el könyvek vásárlására.

Mindezeknek az adatoknak a jelentősége csak akkor érhető igazán, ha tudjuk, hogy a szerzet tagjai szegénységi fogadalmat tettek, személyes vagyonuk nem lehetett. A felmentések, mai kifejezéssel, valószínűleg „közérdekből” történtek. Túl ezen, az adatok sora már egy kulturális műhely jelenlétét dokumentálja, amelynek hatása, továbbélése közvetett. De logikusan illeszkedő adatokkal illusztrálható. 1493-ban a krakkói egyetem magyar bursájának névsorában szerepel Bartholomeus de Halábor neve. Ő az, akit később egy – 1512-ben kiállított – oklevél „halábori Dobos Gergely fia, Dobos Bertalan pap, királyi közjegyző és nyilvános íródeák” néven és címen nevez meg, s ugyancsak ő egyik legszebb nyelvi-irodalmi emlékünk, a Döbrentei-kódex másolója és fordítója, s benne a talán legszuggesztívebb Énekek éneke fordítója-átköltője. A kódex lokalizálásában fontos

Wágner Sándor: *Dugovics Titusz önfeláldozása.*
1859. Magyar Nemzeti Galéria

Kapisztrán Szent János és Hunyadi János

adat, hogy Bertalan pap felsőtiszai, í-ző nyelvjárást használt. Egy kulturális műhely létét igazolja az is, hogy Komjáthy Benedek, az első nyomtatott biblia-részlet fordítója (1533) Szent Pál leveleinek egyharmadát egy korábbi, í-ző nyelvjárású fordításból vette, az összehasonlító elemzés szerint Dobos Bertalan munkájának egyik másolatából.

Kárpátalja többi részéről kevés a tételes adatunk, csak a sokszor lerombolt és átépített templomok építészeti-művészettörténeti tanúságából következtethetünk arra, hogy a kor színvonalának megfelelő műveltség szinte mindenhol otthont talált. Az Ungvár melletti Gerény kivételes szépségű templomának falfestményei, nemrég a beregi Kígyóson feltárt freskók és az ugocsai Feketeardó templomának bibliai falfestmény-jelenetei igazolják, hogy az egykori pápai tizedlajstromokban említett „képírók” nem véletlenül időztek évtizedekig az egyházi és földesúri birtokközpontokban.

Már a korszak végén, az 1500-as évek elején készítették a beregszászi nagytemplom déli oldalának csodálatos faragványait, plasztikus, lágy ívű kapubejáratát Stoss Vid (Vitold Stoss, Veit Stoss) fiai.

Mindezt azonban a történelmi események – és nem utolsósorban a reformáció terjedése – elsodorták, mivel a vidék lakói (sok földesúr is) igen korán elfogadták a protestáns hitet.

(Folytatjuk)

Németh Imre

ZARÁNDOK**ZARÁNDOKLAT RÓMÁBA**

Rómát a hagyomány szerint Krisztus előtt 753-ban alapította egy testvérpár, Romulus és Rémus. A testvérek közül Romulus lett az első király, akiről a város a nevét is kapta. A királyságot a köztársaság (res publica) váltotta fel. A három pun és más háborúk végzetesnek tűnő pusztításokat végeztek. A lakosság lázadásai, a barbárok támadásai mély nyomokat hagytak Róma történetében. Mégis a kül- és belpolitika sikerei és sikertelenségei közepette Róma nem csupán erősödött, hanem igája alá hajtva a Földközi-tenger partvidékén élő népeket, Európa hatalmi központjává vált.

Ebben a félelmetes birodalomban tették meg úttörő útjukat az első keresztények. Lassan, de biztosan hódították meg a pogány birodalmat. Fegyverük az erős hit, a mindent legyőző szeretet és a tettekre hívó alázat volt. Szent Péter, Krisztus földi helytartója, Róma első püspöke lett. Utódai a püspöki székben a mai napig a katolikus egyház vezetői. A hatalmukat féltő császárok üldözéseket rendeltek el a keresztények ellen. Az üldözések elmúltával a megújult és megerősödött egyház

A nagyszőlősi zarándokok Paskai László bíborossal.

A Szent Pál-bazilika.

nemcsak a lélek világának irányításában, hanem a politikai és társadalmi életben is aktív szerepet vállalt. Az egyház élete évezredek át összeforrt a világ történetével.

Szent Péter trónján megszakítás nélkül 268 férfi ült. Közülük igen sokan vértanúkká, szentekké lettek. Valamilyen módon minden pápa

hozzájárult a szent város nagyságának és szépségének növeléséhez. Vihart vihar követett, nemzedékek és századok változtak fenyegetéseikkel és veszélyeikkel, de minden elmúlt – Róma maradt.

Bizonyára minden keresztény – életében legalább egyszer – el szeretne jutni Rómába. A nagyszőlősi kis zarándokcsoportnak valóra vált az álma: megismerkedhettek az első keresztények szent helyeivel, imádkozhattak az ősi templomok oltárainál, meglátogathatták a vallásos századok által megszentelt műemlékeket. Június 2-án indult a kis csoport Rómába, ahol a Szent István királyról elnevezett magyar zarándokházban kapott szállást. Az itt töltött tíz nap során Reisz Pál atya olyan helyekre vitte a zarándokokat, amelyeket ő maga korábban már bejárt.

Sajátos hangulatot áraszt a Forum Romanum és a méreteiben impozáns, hatalmas Colosseum. Még romjaikban is érzékeltetik a látogatókkal azt a teremtő szellemet, amely a rómaiakat a világ uraivá

tette. Az épen maradt épületekben ókeresztény szentek templomai vannak, az évezredek, csodás mozaikok friss színükkel elkápráztatják az embert. A Colosseum romjai az első keresztény vértanúk emlékét őrzik. A pápa itt tartja hagyományos nagypénteki keresztútját minden évben. Nem véletlen az sem, hogy a hely közelében állították fel azt az órát, amely a napokat, órákat, percekét, másodpercekét mutatja 2000-ig. Félelmetes a sebesség, ahogy az idő múlását mutatja, félelmetes az a múlt, amelyet a régi Róma romjai hordoznak.

Igaz, hogy az ősi városnak a szimbóluma a Forum és a Colosseum, de a keresztény embernek Róma neve hallatán a Szent Péter-bazilika jut eszébe. Nemcsak azért, mert egy csodálatos tér fenséges oszlopsorával a templomra fordítja a látogató figyelmét, hanem azért, mert itt van Szent Péter sírja. A hatalmas méretek, a lenyűgöző látvány megdöbbennek az embert. Az egyszerű, galileai halász nyughelye fölé a fenséges, Michelangelo által megálmodott kupola magasodik. (A bazilika hossza 186 m, a központi hajó 46 m

magas. A kupola 136 m magas, átmérője 42 m.) Itt áll Szent Péter méltóságteljes, szigorú bronzszobra, amelynek lábát körülbelül 1500 éve koptatja a zarándokok csökjé. A nagyszőlősi zarándokok is ezt tették: csökkel hódoltak Szent Péter lábánál, és megkezdték körútjukat a bazilikában. A kupolától az altemplomban lévő magyar kápolnáig fászt az út, de a fáradságért csodálatos lelki, szellemi élményekben részesül a látogató.

Róma talán legszebbnek tartott temploma a falakon kívüli Szent Pál-bazilika. Itt temették el a népek apostolát. A templom belsejében az ablakok és az oszlopok között kerek mozaikok hosszú sora látható. Ezek a pápák arcképeit ábrázolják Szent Pétertől II. János Pálig megszakítás nélkül.

A Santa Maria Maggiore bazilika a legnagyobb Szűz Máriának ajánlott templom. A legenda szerint a Szűzanya parancsára épült.

Rómában minden templomot, jelentős épületet beállványoznak, restaurálják a 2000., jubileumi évre. A lateráni Szent János-bazilikáról azonban már leszedték az állványzatot.

Róma püspökének katedrálisa, az egész világ templomainak „anyja” teljes pompájában várja a zarándokokat. A templom közelében van az az épület, amelybe a jámbor hagyomány „Pilátus lépcsőjét” helyezte.

A Szent Kallixtusról elnevezett katakomba labirintusszerű szűk folyosóinak falába – szinte fiókokba – temették az első keresztényeket. A közel ötszázezer sötét – mégis a feláramlásra utaló feliratokkal ellátott – keresztény sír megdöbben és elgondolkoztat az emberi lét értelmén és az örök élet lehetőségén. A katakombák szellemének teljes ellentéte a fényűző világ pazarló gazdagságának példája: Publius Hadrianus császár 320 hektáros birtokon fekvő villája. A szépség elkápráztat...

És az esti séták a Trevi kútnál, amely csörgedező vizével lelket önt az őt befogadó térbe. Meg a számtalan művészien megalkotott, kutakkal teli tér: a mesebeli Piazza Navona, amely szürkülettől pirkadatig diákok ezreinek fő találkozó- és pihenőhelye, a Piazza d’Ispagna, a Piazza del Popolo... Leírhatatlan a történelmi műemlékekkel, hatalmas templomokkal és parányi kápolnákkal „telészórt” terek és utcák szépsége. Hogy az Örök Várost a jövő évszázad nemzedékei is megcsodálhassák, az olasz kormány és a katolikus egyház közösen restauráltatja templomait és műemlékeit.

A pápával tervezett találkozás lengyelországi útja miatt elmaradt. A zarándokok azonban látogatást tettek Prokop Péter híres festő atyánál, akinek szentképei közismertek. Képei – többek között – a Szent István Zarándokházat és kápolnáját díszítik. Meglátogatta őket dr. Paskai László bíboros is, aki szeretettel emlékezett vissza kárpátaljai útjára, az ottani ünnepi szentmisékre, fogadásokra, a kedves emberekre.

A nagyszőlősi zarándokcsoport minden tagja hálát ad az Úrnak a sikeres zarándoklatért, és ezúton is köszönetet mond mindenkinek, aki bármilyen módon is hozzájárult annak megvalósításához.

Egy zarándok Nagyszőlősről

A Santa Maria Maggiore bazilika.

Új egyházmegyét létesített a pápa Kazahsztánban

Karaganda: II. János Pál pápa a Kazahsztáni Apostoli Adminisztrátúra területén egyházmegyét és apostoli adminisztratívákat létesített: a karagandai új egyházmegye élére Jan Pawel Lengát helyezte, és egyben kinevezte püspökké, az Asztanai, Atiruai és Alma-atai Apostoli Adminisztrátúra élére pedig Tomasz Peta, Janusz Kaleta papokat és a ferences Theophilus Howanecet nevezte ki.

1989-ben a vasfüggöny lehullását követően a ferencesek legfőbb előljárója felszólította a rend különböző ágaihoz tartozó férfi és nő szerzeteseket, és a világi harmadrend tagjait is, hogy ki-ki a maga módján járuljon hozzá a volt szovjet birodalom területén élő katolikusok vallási életének újjászervezéséhez. Attól kezdve több ferences atyát küldtek azokra a helyekre, ahol a ferencesek már hagyományosan korábban is jelen voltak. Ezek: Novoszibirszk, Szentpétervár és Alma-Ata. E területeken meglehetősen nagy szétszórásban német, lengyel, litván és orosz katolikusok élnek. Szentpétervárott és Szmolenszkben a ferencesek a plébániai lelkipásztorkodásban kötelezik el magukat, Novoszibirszkben a német, orosz és lengyel ajkú katolikusok körében apostolkodnak, és olykor-olykor fölkeresik a távoli vidékeket is. Kazahsztán régi fővárosában, Alma-Atában segítséget nyújtanak a helyi egyháznak, főként az ifjúsági lelkipásztorkodásban, továbbá árvaotthonokat, illetve egészségügyi ellátóhelyeket tartanak fenn. A legszegényebbek között élnek, akiknek népkonyhákat is létesítettek.

Köszemlére teszik Japánban Xaveri Szent Ferenc jobb karját

Tokió: Értékes ereklyét, Xaveri Szent Ferenc jobb karját teszik rövidesen köszemlére hat japán városban. A nagy jezsuita szent 450 évvel ezelőtt kötött ki a szigetországra, és ő hirdette elsőnek a kereszténységet Japánban. Xaveri Szent Ferenc ereklyéjét a római Gesu templomból szállítják Japánba. A japán püspöki konferencia titkárságának közleménye szerint az ereklye október 8-án érkezik meg az országba, és a hónap végéig hat városban teszik ki köszemlére, köztük Nagaszakiban, Hirosimában, Nahában és Kagosimában, ahová a jezsuita misszionárius 1549. augusztus 15-én érkezett meg. Hasonló kezdeményezésre már 1949-ben is sor került, a 4. centenárium alkalmából, és akkor az ereklyét Tokióba is elvitték. A mostani köszemlére főként Japán délnyugati részében kerül sor, ahol a misszionáriusok tevékenysége hatékonyabb volt. Kagosimában októberben új székesegyházat szentelnek a jezsuita szentnek. Xaveri Szent Ferenc két évet töltött Japánban. 1551-ben távozott az országból, és a következő év decemberében, 46 éves korában Kínában hunyt el. Japánban a sintoizmus és a buddhizmus a két legelterjedtebb vallás. A szigetország 126 millió lakosából mindössze 436 ezer japán katolikus. Kívülük még közel 400 ezer külföldi katolikus él az országban.

Egészségesebbek a misére járók

Egyesült Államok: Az Egyesült Államok Észak-Karolina államában végzett kutatások szerint 28 százalékkal alacsonyabb azoknak az elhalálozási száma, akik rendszeresen – legalább hetente egyszer – járnak szentmisére. A Dukei Egyetem kutatói négyezer idős személy körében végzett felmérése több mint hat éven át tartott, és kiterjedt szokásaikra, egészségi helyzetükre, társadalmi kapcsolataikra. A tudósok szerint az idős emberek egészségét jó irányban befolyásolja a rendszeres misehallgatás, mivel lehetővé teszi, hogy könnyebben létesítsenek társadalmi kapcsolatokat, szükség esetén gyorsabban jussanak lelki, anyagi támogatáshoz mint azok, akik elszigetelten, magányosan élnek. A tanulmány hangsúlyozza: a vallásos tapasztalat csökkenti a stressz és a depresszió veszélyét, növeli a jó lelki közérzetet. A hívők között kevesebb az alkoholista, illetve az erős dohányosok száma.

Jól halad Teréz anya boldoggá avatási eljárása

Henry D'Souza, Kalkutta érseke nyilatkozatában elmondta: jól halad Teréz anya boldoggá avatási eljárásának egyházmegyei szakasza, amely november végén zárul le. A szeretet és egység szép jele lenne az egész emberiség számára, ha 2000-ben Teréz anya a boldogok sorába kerülne. Az életszentség hírében elhunyt szerzetesnő ma is nagy hatást gyakorol az emberekre. Folytatódik a hívek szüntelen zarándoklata a sírjához, ahol sok püspök és pap mutat be szentmisét. A világ minden részéről érkeznek önkéntesek a szeretet misszionáriusnőinek házába, hogy az árva vagy fogyatékos gyermekeket gondozzák. „Teréz anya olyan örökséget hagyott ránk, amelyet minden hit követője nagyra értékel” – mondta az érsek. Hozzátette, hogy Teréz anya India függetlenségének 50. évfordulója alkalmából az országot áldott földnek nevezte, amely gazdag természeti erőforrásokban, folyókban, erdőkben, de legnagyobb kincsét az emberek jelentik. Ezt az üzenetét azonban tovább kell mélyíteni és átültetni a valóságba.

A Teréz anya halála óta eltelt két évben sok új hivatás jelentkezett a szeretet misszionáriusai közé, és a kongregáció több házat nyitott. Ma világszerte 4500 szerzetesnő és 800 testvér, valamint 90 ezer világi hívő tevékenykedik a rend 630 központjában.

Hivatalos grúz bejelentés a pápalátogatásról

Vatikán: Navaró-Valls szentszéki szóvivő megerősítette azt, amit a grúz kormány már hivatalosan is közölt, vagyis, hogy II. János Pál pápa novemberben indiai látogatását követően a kaukázusi országba is ellátogat. A szentatya november 5. és 8. között tartózkodik Új-Delhiben, ahol ünnepélyesen közzéteszik a múlt évben Vatikánban tartott püspöki szinódus záródokumentumát. Ezt követően a grúz fővárosba, Tbiliszibe repül, ahol két napot tölt.

A külföldi híreit a MAGYAR KURÍR c. bírújságból állítottuk össze.

Eltemették Békés Gellértet

Békés Gellért bencés atya életének 85. esztendejében 1999. július 29-én váratlanul elhunyt. Temetése 1999. augusztus 9-én 14.30 órakor volt a Pannonhalmi Főapátságban.

Hosszú és gazdag élete a katolikus magyarság és a keresztény egyházak egységének szolgálatában telt. Pannonhalmán kezdte szerzeteséletét. A második világháborút követő évtizedekben Rómában élt, a Magyar Bencés Kongregáció prokurátora és külföldön élő tagjainak köztiszteletben álló előljárója, több évig a Szent Anzelm Apátság perjeje volt. A rendszerváltás után hazatérve a Pannonhalmi Területi Apátság általános helynöke lett. Tanított a római Szent Anzelm és Szent Gergely Egyetemen, majd a Pannonhalmi Szent Gellért Hittudományi Főiskolán és annak „Sophia” kihelyezett tagozatán, továbbá a Kalazantinum Piarista Hittudományi Főiskolán. Az elmúlt években létrejött Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolai Szövetség elnökévé választotta. A Katolikus Szemle főszerkesztője volt több mint negyven éven át, több teológiai, főként az ökumené tárgykörében írott könyv és több száz tanulmány szerzője. Nevét a katolikus magyarság leginkább az ún. Békés-Dalos Újszövetségi Szentírás egyik fordítójaként ismerte meg. Évtizedeken át a Magyar Pax Romana Fórum lelkésze is volt. Számos elismerés és kitüntetés birtokosa, melyek közül az utóbbi években a Széchenyi-díjat vehette át.

Litván kiállítás az evangéliumokról

Vilnius: Litvániában a jubileumi szentévi előkészület jegyében hétezer önkéntes család végez látogatást, és ez év végéig nyitva tart egy kiállítás, amely az evangéliumok történetiségét mutatja be. A családlátogatásokkal a litván egyház arról akar tanúskodni, hogy mennyire a szíven viseli minden litván ember sorsát, hívőkét és nem hívőkét egyaránt. Az önkéntesek ajándékkönyvvel érkeznek a litvánok otthonaiba. A család imája című könyv röviden bemutatja a Szentévi jelentőségét és különböző imádságokat tartalmaz, főként karácsony éjjelére, amikor a pápa Rómában ünnepélyesen megnyitja a szentkaput. A családok tájékoztató füzetet kapnak saját plébániájukról, egyházmegyéjükéről és Boldog Georg Matulaitis életéről. A másik szentévi előkészületi kezdeményezés az olasz Comunion e liberazione olasz lelkeségi mozgalom közreműködésével valósult meg: a nagyobb litván városokban fényképkiallítást rendeztek szentföldi evangéliumi helyeket bemutató archeológiai ásatásokról. Márciustól az év végéig nyitva tartó kiállítás szerzője a neves német kódexkutató, Carsten Peter Thiedé. A kiállítást először 1996-ban a Riminiben tartott Meeting során rendezték meg olyan világhírű múzeumok és akadémiai intézetek közreműködésével, mint a londoni British Múzeum, a Vatikáni Múzeum, valamint a Római Nemzeti és a Capitoliumi Múzeum. A milánói katolikus egyetem professzora nemrég előadást tartott a vilniusi egyetem dísztermében és a kaunasi szemináriumban az evangéliumok történetiségéről.

Gótikus freskókat találtak a „Santi Quattro Coronati” templomban

Róma: Építkezési munkálatok során jó állapotban fennmaradt, egészen különleges értékkel bíró gótikus freskókra bukkantak a „Santi Quattro Coronati” templomban. A freskók egy eddig el nem érhető helyiség falait borítják, mely korábban káptalan termeként szolgálhatott. A 14. századból származó műkincsek a reneszánsz és barokk dominanciájában élő Rómában különleges ritkaságot jelentenek. A freskók restaurálása előreláthatólag 2001-ig tart.

Glomp bíboros szentmiséje Szibériában

Irkutszk: Josef Glomp bíboros, érsek, Lengyelország primása vasárnap ünnepi szentmisét mutatott be az irkutszki új székesegyház telephelyén. A Bajkál-tó partján fekvő városban építik fel ugyanis a nemrég felállított Kelet-szibériai Apostoli Adminisztratúra székesegyházát. A négymillió négyzetkilométer nagyságú ország-rész 16 millió lakosából 30 ezren katolikusok, többségében lengyel származásúak, akiket még a cári időkben deportáltak ilyen távolra hazájuktól.

Szent Istvánról emlékeztek meg az Ausztriában élő magyarok

Bécs: Augusztus 28-án emlékeztek meg az Ausztriában élő magyarok Szent Istvánról. A főpapi szentmisét Tempfli József nagyváradi püspök mutatta be a Stephansdomban. A bécsi dómkincstárban őrzött karereklyét körmenetben kísérték a templom körül és a szentélyben állították fel. A szentmisén számos Magyarországról és Szlovákiából érkezett csoport is részt vett.

Nem kell újrászentelni a Szent Péter-bazilikát

Vatikán: Ellentétben az újságokban és televízióban közölt hírekkel, a Szent Péter-bazilikát nem kell újrászentelni az augusztus 26-án délután történt öngyilkosság miatt – közölte Navaró-Valls szentszéki szóvivő pénteken. A szokásos esti misét pénteken a jóvátétel szándékával mutatták be. A bűnbánati szentmisét Giovanni Ferrotti atya, a Szent Péter-bazilika plébánosa mondta. A mise elején megáldották a vizet, amellyel meghintették a jelenlévőket és az öngyilkosság színhelyét. A bocsánatkérés szellemében választották ki az olvasmányokat és az imádságokat is. Az öngyilkosság, amelyet egy idős férfi követett el a Szent Péter-bazilikában, meggyalázta ugyan, de nem szentségtelenítette meg a templomot. Ebben az esetben az egyházi törvénykönyv 1211-es kánonját alkalmazták: a liturgikus könyvek szerinti bűnbánati szertartást kell végezni olyan esetekben, amikor a szent helyeket a bennük végbe ment súlyosan igazságtalan és a híveket megbotránkoztató cselekményekkel meggyalázzák.

**A Kárpátaljai Római
Katolikus Apostoli
Kormányzóság fájdalommal
tudatja, hogy**

HEVELI ANTAL

**pápai prelátus, szolyvai
plébános életének 83.,
pappá szentelésének 60.
évében, otthonában, 1999.
július 21-én, a hajnali órák-
ban a szentségek gyakori
vétele után végelgyengülés-
ben elhunyt.**

1916. augusztus 21-én született a Szatmár megyei Kaplonyban. Középiskoláit a német tannyelvű katolikus gimnáziumban végezte Temesvárott. Teológiát Szatmárnémetiben és Nagyváradon hallgatott. 1939. június 24-én szentelte pappá Fiedler István megyéspüspök. Felsővisón, Erdődön, Szatmárnémetiben, Szinfaluban káplánkodott, majd 1944. október 4-én Aknaszlatinára helyezték plébánosnak. A szovjet terrorhatalom idején, 1950. április 23-án, a Jó Pásztor vasárnapján letartóztatták, és 25 év kényszermunkára ítélték. Hatévi raboskodás után, 1956. május 29-én érkezett vissza Aknaszlatinára. Később a magyar-német-szlovák lakosságú Szolyvára került, itt szolgált élete végéig.

Imádkozzunk az elhunyt lelki üdvéért, és köszönjük meg azt, amit a gondviselés az ő személyén keresztül adott nekünk!

Sok hittantábor volt Kárpátalján. Többek között Nagyszőlősön, Antalócon, Munkácson, Visken, Bustyaházán, Királyházán, Gyertyánligeten, Kőrösmezőn és Királymezőn.

Itt nemcsak testi pihenést, de lelki felfrissülést, gazdagodást is kaptak gyerekeink, és a közösségi életben, a szeretetben is sokat tanultak.

Június 27-én Szlatinán Mészáros József Domonkos atya ezüstmiséje volt, amelyen Majnek Antal püspök is részt vett. Isten éltesse Domonkos atyát egészségben.

Július 4-én Ráton közösségi ház szentelése volt, mely különböző célokat szolgál (kulturális, karitász...)

Munkácsiak hittantábora Bustyaházán

HÍREK

Július 10-én évzáró FTK volt. Váradi József atya, a Debreceni és Nyíregyházi Egyházmegye általános helynöke beszélt a szentmisén a felnőtt továbbképzés fontosságáról. Majnek Antal püspök méltatta a tanárok munkáját. A 3 év alatt a felnőtt tanulókat a következők oktatták, akiknek a diákok hálás köszönetüket fejezik ki:

Heidelsperger István, Cserhádi István, Németh Imre, Pap Anikó, Molnár Miklós, Hermann Áron, Roska Péter és Majnek Antal.

Az ünnepi szentmise után bizonyítvány- és oklevélosztás, agapé és ünnepi ebéd volt soron.

Július 17-én Huszton Majnek Antal püspök diakónussá szentelte Snep Románt Kerekhegyről, aki Szegeden, Budapesten tanult 6 évet, és pappá szentelte Weinrauch Ferenc Márió o.f.m., aki első miséjét másnap Huszton végezte.

Július 28-án Kaszonyban Károlyi Lajos atya 85. születésnapját ünnepelte. Ez alkalomból ünnepi szentmisét celebráltak. Ő egyházmegyénk „utolsó mohikánja”. (Bár él még a Szatmárnémeti papi öregotthonban Plachinger Pál is!)

Augusztus 14-én történt Budapesten Erika beöltözése az Isteni Megváltás nővéreinel a Jézus Szíve templomban, ahol igen sokan voltak jelen. Kőrösmezőről és Rahóról többen is részt vettek az ünnepi szentmisén.

Augusztus 15-én Ungváron Diána sislóci lány beöltözése zajlott a Szatmári Irgalmas nővérekhez, akik 3 országból jöttek el az ünnepi szertartásra: Szlovákia, Románia, Magyarország képviseltette magát, és természetesen a helybeliek, Ungvárról és Percsenyiből.

Augusztus 27-én a beregújfalusi cigánytáborban közösségi és imaházat áldott meg Majnek Antal püspök. A helyi cigányokkal András pásztor foglalkozik már több éve, de amióta a domonkos nővérek is bekapcsolódtak a munkába, a katolikus egyházban szeretnék vallásosságukat megélni.

KÖRÖSMEZEI „VETÉS”

Budapest, Jézus Szíve templom,
1992. augusztus 15.

Csendes morajlással készül, várakozik a templom közössége. Mindenki a bejárat felé néz, ahol lassan megjelenik a Megváltó keresztje, utána a ministránsok. A papság előtt három fiatal lány: életük legfontosabb napjának érzik a mait. Az ünnepi szentmise evangéliuma után a Főnök-anyja az oltár elé lép: nevüket mondja, és az oltárhoz szólítja őket, ezeket a fiatal lányokat, akik ma egy nagyon komoly lépésre szánták el magukat.

Kérdések hangzanak el, olyan kérdések, mint amilyenek majd 2000 éve hangzottak el először. Jézus kérdezte meg tanítványaitól, és köztük Pétertől: „Szeretsz-e engem?” Minden kérdés és válasz, ami ma itt ünnepélyesen elhangzik, ennek a lebontása. A dobogó leányszívek szándéka határozott választ kíván: „Igen, akarjuk!” Mit?... Amit Jézus vár tőlünk: „Aki szeret engem, hallgat az én szavamra...”

Tisztaság, szegénység, engedelmesség! -- brr! -- micsoda rettenetes szavak! A Ma ember mondhat IGENt ezekre?

A három sugárzó arcú lány IGENt mond! Tudják, hogy mi vár rájuk? Tudják, hogy az első Istennek ajándékozott év mit hoz majd a szívükbe? Mit változtat meg benne? Nem hiszem!

Eszembe jut egy kisgyermek „logikus” válasza, aki később X. Piusz pápa lett: „Csak azt tudom, hogy Jézus szeret engem, és a szívembe akar jönni!” És ez elég? NEKIK...IGEN!

Kárpátalja „követe” ebben az IGENt mondó közösségben az egyik fiatal lány: a Kárpátok vidékéről, Kőrösmezőről: Birosz Erika – illetve tévedés –, már Mária Alfonza. Hiszen Jézus, amikor meghívja magához, már új néven szólítja őt: ami az Ő kettejük kapcsolatában egészen új minőségű név lesz. Akinek nevet ad, akit ezen a néven szólít: az már az övé!

Te fiatal lány! Aki ott álltál a Jézus Szíve templom oltára előtt: Ne felejtsd el soha, kinek hittél!

Gyermek-szíved bizalma és önfelajánlása erősödjön a lelkedben:

Jézus, aki meghívott téged, küldeni is fog. Felkészülten, gazdagon megajándékozva embereket akar rád bízni, hogy megérezd és megértsd: erre, mások gazdagítására választott ki és küld el majd Téged.

Kísérjen imádságunk, és kísérjenek az Isteni Megváltóról nevezett rend szentjei, s „Isten tegye teljessé a jót, amit megkezdett Benned!”

Jaty

PÜSPÖKI KONFERENCIA

MUNKÁCSON

Az Ukrajnai Püspöki Kar őszi konferenciáját most Munkácson tartotta.

Itt jelent meg először az új nunciusunk, Nikola Eterovic, akit Kijevben a püspökök már augusztus 25-én fogadtak – itt most a kárpátaljai hívek a papsággal együtt üdvözöltek és köszöntöttek; kedden este Munkácson, szerdán este pedig Nagyszőlősen. A püspökök végiglátogatták a Nagyszőlősi Karitászt intézményeit: az ingyenkonyhát, a patikát, az óvodát valamint a templomot és a visszakapott 300 éves ferences kolostort.

A konferencia témái:

- a 2000. évi jubileum méltó megünneplése;
- a nagy egyházmegyék felosztása vikariátusokra.

Majd meghallgatták illetve megbeszéltek a különböző témákért felelős püspökök beszámolóit.

SZENT ISTVÁN-NAPI ÜNNEPSÉGEK BEREGSZÁSZBAN

A magyar államiság tiszteletére rendezett ünnepségsorozat augusztus 17-én vette kezdetét a Beregszászi Művészeti Iskola hangversenytermében. Másnap a Művelődési és Szabadidőközpontban folytatódott a program, amelyben Szörényi-Bródy István, a király c. rockopera-színjátékának bemutatása szerepelt.

A Szabadidőközpontban kevésnek bizonyultak az ülőhelyek, minden állóhely is el volt foglalva.

Az előadás kezdetén ifj. Csobolya József önálló műsorát adta elő, melyet erre az alkalomra készített. Többek között azt a dalt adta elő, amelylyel a III. Kárpátaljai dalversenyt is megnyerte. A Boldogasszony anyánk c. ének előadásába a közönség is bekapcsolódott.

A színpadra ezalatt felsorakozott az énekkar, melynek vezetője Krajnikné Hegyi Irén, aki a Beregszászi Művészeti Iskola harmonikatanára és a római katolikus templom orgonistája és kórusvezetője is egyben. Időt és fáradságot nem kímélt, éjjel-nappal hallgatta a kazettákat, írta a kottákat – külön minden hangszerre – hegedűre, fuvolára, basszusgitárra, zongorára. A szólisták részére külön kottázott, szöveget írt. A munka főrésze a betanítás és a begyakorlás volt. Az egész nyár folyamán hetente négyszer tartott próbát, a gyerekek erre áldozták a vakációjukat, a felnőttek szabadidejüket.

István királyt Csobolya József alakította, Boldog Gizellát Jurinka Zsannett, a pogány Koppányt Romanec János, lányát, Rékát Fábián Beáta. Örvendetes, hogy Asztrik bencés apátot iskolánk, a Beregszászi Kosuth Lajos Középiskola egykori tanítványa, Rácz István papnövendék alakította. A regőt Tolmacsov György; István király édesanyját, Saroltát Máté Erzsébet. Külön dicséretet érdemel a zenekar, amely végig magas szintű kíséretet szolgáltatott. A 30 tagú kórus különböző korosztályú lelkes tagokból áll.

Műsort többször is viharos taps szakította meg.

Az egész előadás lebonyolításához kellett és továbbra is szükséges az Úr Isten segítsége – ezért imádkozzunk. Az ünnepségsorozat fénypontja az augusztus 20-i ünnepi szentmise volt Sándor atya prédikációjával. A papírra csak betűket, szavakat lehet írni, ami eljut az értelmünkig, de Sándor atyát hallgatva, aki fölébresztette szívünket, lelkünket, szemünkben könny jelent meg.

„István király a hit terjesztője volt a Földön, legyen pártfogónk a mennyben is, hogy Isten népe lehessünk, méltók legyünk magyar szentjeinkhez, hogy Istennek bennünk kedve teljen. Határon innen és határon túl mindenhol, ahol magyarok élnek, szívből száll fel az ének: Ah, hol vagy magyarok tündöklő csillaga...

Szent István maradandót alkotott, hazát, otthont teremtett nemzetének, ezért maradt meg a nép tudatában, ezért övezi őt a hívő magyar nép körében nagy tisztelet. Ő lett a nép, a nemzet atyja, az a bölcs ember, aki nemcsak államot alapított, hanem egyházat is: apostoli király volt. Kősziklára építette házát, nem homokra, Péter sziklájára, vagyis Krisztus tanítására. A magyarság szellemi fölemelkedését abban látta, hogy szakít a pogánysággal, és országát és népét Isten gondviselésével irányítja tovább. Igen fontos volt népe számára példás viselkedése, nemcsak népét tette kereszténnyé, hanem maga is az imádság embere volt. István látta, hogy a kereszténység egyszerre alakítja a szellemet, értelmet, testet – meghozta döntését, hogy maga és népe kereszténnyé legyen. Utód híján országunkat a Boldogságos Szűzanyának ajánlotta. Ez a Szent István-i magyar lelkiség, az ő szíve gazdagsága, kereszthordozása, apostolsága, kegyessége, szigorúsága adja, hogy minden évben megünnepeli Szent István népe ezt az ünnepet. Ő volt az, aki a Jó Isten segítségével kivezette nemzetét a sötétségből az igaz hit világosságába. Ez az ünnep segít ragaszkodni szülőföldünkhöz, a csodálatos Kárpátaljához, nyelvünkhöz, kultúránkhöz, Egyházunkhoz.

Kérjük Szent Istvánt, imádkozzon értünk, hogy mi is a haza emberei, nemzetünk emberei maradjunk, teremtoi, megalkotói lehessünk egy emberibb világnak. Kérjük a Jó Istent, a Szűzanyát, hogy Szent István király közbenjárására áldja meg, oltalmazza nemzetünket, őrizzen meg abban a hitben, amelyben Szent István apostola volt, hogy hinni tudjunk fennmaradásunkban."

Augusztus 20-án az ünnepi szentmise után a római katolikus templomban nagy tetszésnek örvendő énekes-zenés-verses irodalmi összeállítással fejeződött be az ünnepség.

Ezek a rendezvények lelkileg fel-emelnek, és reméljük, erősítik hitünket.

Borbély Ibolya tanár, Beregszász.

HÁLÓ találkozó Homoródfürdön

1999. augusztus 2. és 8. között Erdélyben, Homoródfürdön újabb találkozót szervezett a Kárpát-medencei magyar katolikus közösségek mozgalma, a HÁLÓ. Csatlakozva a 2000., millenniumi év előkészületeihez, Gyökereink és gyümölcseink címmel tábor szerveztünk. A Szent István-i magyar katolikus hagyományokból kiindulva azokat a lehetőségeket kerestük, amelyek kovácsává válhatnak a helyi közösségek keresztény érték alapján való megerősödésének. A Háló célja: út- és hídépítés különböző helyzetben lévő területek, különböző korosztályok, különböző műveltségi rétegek között, akiket mégis összeköt a katolikus, magyar közösségi lét.

A táborban erdélyi, magyarországi, moldvai, vajdasági, kárpátaljai, felvidéki katolikus közösségek 150 településről érkezett 700 képviselője vett részt. Első alkalommal jöttek el jelentős létszámban a moldvai csángók idősebb és fiatalabb képviselői. A tábor fővédnöke dr. Jakubinyi György gyulafehérvári érsek úr volt. Kívülről megragadta jelenlétével a tábor dr. Seregély István érsek úr, a Magyar Katolikus Püspöki

Kar elnöke, dr. Várszegi Asztrik püspök úr, pannonhalmi főapát.

A homoródfürdői találkozóval folytatódott az az 1988-ban indult folyamat, mely a szeretet erejével, személyes kapcsolatok születésével győzi le a testvérelválasztó határokat. Meggyőződésünk, hogy katolikus magyar hagyományaink ápolása nem elválaszt, hanem, ellenkezőleg, összeköt a szomszédos népekkel, arctalan globalizáció helyett keresztény értékeken alapuló európai integrációhoz vezet. A tábor révén számos új barátság kötődött, ami, reméljük, hosszú távon elkötelezi barátainkat egymás mellett. A kapcsolatok ápolásának segítésére a jövőben Teleközpontok létrehozásával kívánjuk erősíteni a már most 20 Kárpát-medencei helyen működő internetes hálózatunkat.

Amint a társadalom alapsejtje a család, úgy a családokból felépülő katolikus közösségek képezik az Egyház jövőt biztosító reményét. A tábor 700 résztvevője kéri egyházmegyei főpásztorát, hogy karolja fel és foglalja imáiba a Háló mozgalom szolgálatát.

Egy kirándulás margójára...

Az első HÁLÓs nagytáboron, Erdélyben több, mint 70 kárpátaljai testvérünk vett részt. Nagyon örültünk a lehetőségnek, hogy egy olyan találkozóra mehetünk, amelyre öt ország magyarjait hívták. Ritka az olyan alkalom, ahol az elcsatolt területek magyarjai és az anyaországiak egymással találkozhatnak. A szervezők 700 résztvevőre számítottak, igyekeztek minden területről az Egyház legaktívabb tagjait összegyűjteni. Kb. 650-en jöttek el.

A rendezők mindent megtettek azért, hogy ezt a nagyszabású rendezvényt minél érdekesebben és minél gazdagabb programokkal megtűzdelve vezessék le, közben ügyesen kiküszöbölték a felmerülő problémákat is. Látszott (a karikás szemekből is), hogy fáradságot nem kímélve dolgoztak azokért, akik eljöttek hozzájuk.

Látva lelkesedésüket és a vágyat a szemükben, hogy valami nagyon

széppel ajándékozzák meg a meghívottakat, elég szomorú voltam, amikor láttam néhány „résztvevőt”, aki nem ment el a programokra, nem vett részt a kiscsoportos beszélgetéseken, pedig bizonyára nem találkozna mindennap Kányádi Sándorral, a Kaláka együttesel, Andrásfalvi Bertalannal, Jelenits István és Nemeshegyi Péter atyával, valamint mindazokkal az emberekkel, akiktől emberséget, istenszeretetet tanulhattunk.

Egyszer egy lelkigyakorlaton azt hallottam Kerényi Lajos atyától, hogyha nem viszek a szívemben semmit egy találkozóra, lelkigyakorlatra, akkor ne is várjam, hogy kapok valamit. „Mert akinek van, annak még adnak, akinek pedig nincs, attól még azt is elveszik, amije van.” Ezt azóta is eszemben tartom, és igyekszem így elindulni valahová, hogy én is tudjam, akarjam valamivel megajándékozni a testvéreimet, ha mással nem, hát a figyelmemmel

és a lelkesedéssel. Tudom, nem mindig sikerült. Tőlünk függ tehát, hogy milyen élményekkel térünk haza, és hogy a vendéglátókban milyen érzetet hagyunk.

Bárhol vagyunk is, mindenütt úgy ítélnék majd Kárpátaljáról, ahogyan bennünket megismertek. Ha felületesek és érdektelenek voltunk, akkor akképpen, ha pedig lelkesek, figyelmesek igyekeztünk lenni, akkor aszerint fognak a kárpátaljaiakra emlékezni. Nagy hát az egyéni felelősségünk.

A homoródfürdői találkozóon csak gazdagodhattunk, hiszen a magyarság és a kereszténység rengeteg kincsét ismerhettük ott meg. Ha visszagondolok erre a táborra és a sokféle emberre, egy Juhász Gyula-idézet jut eszembe: „A tarka népek közt jó ülni csöndben, s tarka képeket elnézni jó, száguldani a múltban és jövőben látni, hogy gyűl s vész a millió...”

Molnár Orsolya

KULCS**Ábrahám megkísértése (1 Mózes 22)**

És lőn ezen igék után. Vajhi ahar hadvarim haélleh. 6-10-5-10 1-8-200 5-4-2-200-10-40 5-1-30-5. A Szentírás az ige szón eseményt is ért, mert Isten nagyon is szól az eseményekben. Ha ezzel nem törődünk, akkor szemünk van, de nem látunk, fülünk van, de nem hallunk, akár az élettelen bálványok esetében. Ha így van, akkor az okát abban kell keresnünk, hogy idegen isteneink vannak, akikhez hasonlítunk. „És Isten megkísértette Ábrahámot. Vöhaelohim nissza et avraham. 6-5-1-30-5-10-40 50-60-5 1-400 1-2-200-5-40.” A Szentírás bármely kijelentését az egész Szentírás összefüggésében kell néznünk, sőt a Szent Hagyománnyal és a Szent Tanító Hivatallal kapcsolatban. Amellett azt is jó tudni, hogy nemcsak a Bibliában, hanem az életben is mindennek két oldala van. Az Atya mindent Krisztusban teremtett. Éppen ezért, amint Krisztus Jézusnak két természete van, egy isteni és egy emberi, ugyanakkor egyetlen személy Jézus Krisztus, úgy az élet minden titka kettős. Égi és földi oldala van. És amennyire ellentétes Jézus két természete, mert mint ember – halandó, mint Isten – halhatatlan, mint Isten – végtelen, mint ember – véges, ugyanúgy megvan a bibliai kijelentéseknek is ugyanabban a Bibliában az ellentéte. A nissza (50-60-5) jelentése: megkísérteni, megpróbálni, kipróbálni, kísérletet tenni. Az első jelentés úgy hangzik, mintha csábítás lenne. Ilyen értelemben Isten nem kísért senkit, amint azt az Írás mondja. És kérjük is a mindennapi imában, hogy ne vigy minket a kísértésbe. Ha azonban a most következő egész történetet végigelmélkedjük, akkor látjuk, hogy Isten nem csábította Ábrahámot a rosszra, hanem megpróbálta, kipróbálta. A próba előtt Ábrahám sem tudta, mekkora

a szívében az Isten iránti szeretet. De a próba megtanította rá.

Csak nekünk, az olvasóknak mondja el előrebocsátva a Szentírás, hogy próbatételről van szó. Ábrahám csak annyit tudott, amit Isten közölt vele: „És szólt hozzá: vajjomer élav avraham.” A néven való szólítás bizalmas kapcsolatot jelent. A megszólított megbecsülését is jelenti. Az ellenkezője, amikor Isten azt mondja: „Távozzatok tőlem, nem ismerlek titeket, nem azt jelenti, hogy Isten nem mindentudó, hanem inkább a köznapi életben is használatos kifejezést: nem akarok rólad tudni.” Ha az utcán a nevünket halljuk kiáltani, megdobban a szívünk. Mennyivel inkább megdobbanhat, amikor Isten néven szólít bennünket. Isten sokféleképpen szólít, és mindig végtelen szeretettel. Választ vár tőlünk. Ábrahám azonnal válaszol: „Vajjomer hinnéni.” Figyelemre méltó, hogy mennyire egyenrangúvá lett Ábrahám Istennel, mert ugyanazt a kifejezést használja az Írás Isten és Ábrahám beszédére: vajjomer. „És mondta: „Itt vagyok.” Ha elemezzük a szót, hinnéni 5-50-50-10, akkor a hinné 5-50-5 annyi, mint: íme, itt. A hinnéni azt jelenti: íme, itt vagyok én. A Szentírás elmondja, hogy a csillagok azonnal felelnek Isten hívó szavára, hogy itt vagyok. A csillagok az angyalok képe, de az igaz embereké is. Az öreg Héli főpap megtanította a gyerek Sámuel, hogyan válaszoljon Isten szólítására. Most, hogy ezeket a sorokat írom, rádöbbenek, naponta hányszor szólít meg engem is a Fölséges és Szerető Teremtőm, és én a fülem botját se mozdítom. „És mondta: „Vedd csak fiadat, az egyetlenedet, akit szeretsz, Izsákot. Vajjomer kach na et bincha et jechidcha aser ahavta et jicchak. 6-10-1-40-200 100-8 50-1 1-400 2-50-

20 1-400 10-8-10-4-20 1-300-200 1-5-2-400 1-400 10-90-8-100.” Nem ismétli meg az alanyt, vagyis, hogy Isten mondta, hanem ugyanúgy, mint Ábrahámnál, csak egyszerűen: mondta. Arra is érdemes figyelni, hogy nem Adonáj, vagyis Jod-Hé-Vav-Hé megnevezést használ, ami Isten irgalmát jobban kifejező név, amelyben Isten önmagát nyilatkoztatta ki, hanem itt a világ Urára vonatkozó szó, Elohim szerepel. Mert itt Isten a fölségét mutatja először, aki feltétlen Ura az életnek és a halálnak. Vedd csak! A lakach 30-100-8 igéből származó szó: kach 100-8 annyit jelent, mint venni, fogni stb. A mi esetünkben felszólítást tartalmaz. Annál is inkább, mivel egy szócskával megtoldja: kach na. 100-8 50-1. Ez azt jelenti, hogy fogd csak – eth bincha 1-400 2-50-20 – fiadat. Nem azt mondja, hogy jeled 10-30-4, azaz szülött, sem azt, hogy legény, 50-70-200, hanem fiút. Sőt, hozzáteszi: fiadat, ami azt hangsúlyozza, hogy Ábrahám testéből származik, másrészt az Ígélet fia, a Messiás, ha most még nem is fizikailag, de előképben Izsák a Messiás. Et jechidcha. Szó szerint: egyetlenedet. 1-8-4 echad, annyi, mint egy, egyetlen. Ebből képezi azt a szót, hogy a te egyetlened. Tehát nem lehet mással helyettesíteni, sem báránnyal, sem emberrel, még önmagával sem helyettesítheti. Gondoljunk csak Absalomra, aki Dávid elvetemült, lázadó fia volt, nem egyetlen, Dávid mégis megsíratta, amikor az apja ellen vezetett hadjáratban elesik: „Én fiam, Absalom, inkább én haltam volna meg helyetted!” Valóban nagy próbatétel Ábrahám számára, ami most következik. De még folytatja az Örökkévaló a beszédet: „Akit szeretsz.” Mintha egy tör hatolna a szívébe minden szóval egyre mélyebben! És még a nevét is kimondja:

„1-400 10-90-8-100. Et jicchak, vagyis Izsákot.” Semmi kibúvót sem enged meg. Gondoljunk csak a későbbi Jákobra, aki megalkuszik apósával, Lábánnal, hogy hét évet szolgál Ráhelért, „kisebbik lányodért”. Mégis becsapták. Az Örökkévaló precízen meghatározza az áldozatot.

„Völech löcha el erc hamorija. 6-30-20 30-20 1-30 1-200-90 5-40-200-10-5. És menvén menj Mórijah földjére.” Ugyanaz a két szó hangzik el most, mint ami elhangzott akkor, amikor Cháránból elhívta az Örökkévaló Ábrahámot: menvén menj. Ez a két szó lech löcha a 12. fejezet elején olvasható, és ez adja a harmadik heti szakasz címét a Tóra olvasáskor. És úgy látszik, a meghívás óta nem történt annyira jelentős esemény Ábrahám életében, mint ez, ami most következik. Az említett két szó, menvén menj, vagyis 30-20 30-20 összege éppen 100. Zochár, a Szentírás misztikus magyarázója felfigyel erre, és úgy látja, hogy már a meghíváskor érezte Isten Ábrámmal, aki csak

később lett Ábrahám, hogy majd 100 éves korában teljesedik be a legfontosabb ígéret, mert bizony már 100 éves volt Ábrahám, amikor az Ígéret fia, Izsák megszületett. Mégis, most ezt a fiút kéri vissza Isten. Amikor meghívta az Örökkévaló Ábrahámot, azt mondta, hogy arra a földre, amit majd mutat neki. Most viszont megnevezi a földet: Móriah földjére. Ennek a szónak a gyökere: 40-200 keserűt, lázadót jelent. A hagyomány a Kálvária-dombot jelöli ennek. Ez nem földrajzilag, hanem inkább misztikusan érvenyes. Mert végül is az igazi Izsák, Jézus feláldozásának előképe történik itt.

„Vöhaalahu sam löoleh al ahad ha horim aser omar aleha. 6-5-70-30-5-6 300-40 30-70-30-5 70-30 1-8-4 5-5-200-10-40 1-300-200 1-40-200 1-30-10-20. És áldozd fel őt egészen elégő áldozatul a hegyek közül az egyikén, amelyet majd mondok neked.” A feláldozás itt egészen elégő áldozatot jelent. A 70-30 szó annyi, mint felfelé. Ha ige, 70-30-5, annyi mint felszállni. Más áldozatokat

nem semmisítették meg, de ezt igen. Az Újszövetségben Jézus egészen elégő áldozatul adta magát, áldozati bárány lett. Bennünket is serkent az apostol a római levél 12. fejezetében: „Adjátok oda testeteket egészen, Istennek kedves áldozatul.” Tehát felfelé száll majd Izsák a lángban és illatban. Még azt is meghatározza az Örökkévaló, hogy hol. OTT! Tehát nem máshol. A hegyek közül az egyikén. Egy hegyen. Ez a Kálvária-hegy! Majd ott mutatja meg az Úr Ábrahámnak.

„Vajjiském avraham baboker. 6-10-300-20-40 1-2-200-5-40 2-2-100-200. És felkelt Ábrahám korán reggel.” A héber levél 11. fejezetében olvassuk, hogy hittel engedelmeskedett Ábrahám. Figyeljük meg az azonnali engedelmeskedést! Nem tétovázott. Ugyanezt olvassuk Szent Józsefről is, akit az angyal utasított, hogy vegye magához feleségét, Máriát. Valószínűleg József is már korán reggel felkelt, és Máriához sietett...

(Folytatjuk)
Urbán testvér

Antonis van Dyck: Ábrahám és Izsák. Prága, Nemzeti Galéria

Bruno Ferrero

HÁROM FONTOS PILLANAT

A mindennapi életre nevelés

„Töltsd a lehető legtöbb időt a fiatalokkal!” – Don Boscónak ez a tanácsa, melyet a szaléziékhöz intézett, csak látszólag egyszerű. A Megelőző Módszerben a fizikai és lelki közellét felnőttek és gyerekek között nagyon fontos és kikerülhetetlen. „Abból a célból, hogy megőrizzük a gyermek veleszületett csodálkozási képességét, a gyermeknek szüksége van legalább egy felnőtt társaságára, akivel megoszthatja ezt a képességét, és aki újra felfedezi vele a minket körülvevő világ izgalmasságát és titokzatosságát” – írja Rachel Carson. A túlságosan elfoglalt szülők gyakran többet is próbálnak tenni gyermekeikért, mint amennyit a nap huszonnégy órája lehetővé tesz. Ezért van az, hogy esetenként fáradtnak és frusztráltnak érzik magukat, sőt kudarcélményük is van. A nap egy sor tennivalóval és vággyal kezdődik, és egy ugyanolyan hosszú listányi kielégítetlen vággyal fejeződik be.

A gyerekeknek nem elég, hogy megteszünk értük bizonyos dolgokat. Ha a szülők csupán elviszik őket az iskolába, elkészítik nekik a leg egészségesebb uzsonnát, megveszik nekik a legdivatosabb játékokat, nem fogják elérni a legfontosabb célt. Amire a gyerekeknek igazán szükségük van, az a szülők társasága. Ha ezt elfelejtjük, olyasmit veszítünk el, ami több, mint a nap néhány órája.

A Megelőző Módszer mélységesen humánus, az együttélésre alapszik és azokra a jelentéstartalmakra, amelyekről ez az együttérzés gazdaggá, kielégítővé, vonzóvá és építővé válik. Minden napnak megvannak azok a különleges pillanata, amelyek nem kerülnek sok időbe és különösebb fáradtságba, de nevelési szempontból nagyon sokat jelentenek. Például a következő három.

KÖZÖS ÉTKEZÉS. Egyre több „Forma-1”-es, rohanó család létezik. Sokak számára a közös étkezés szer-

tartása már rég leáldozott. Valaha el-sősorban a vacsora – azt a pillanatot jelentette, amely egybefogta a családot. Ez volt a vízválasztó a nappali káosz és az éjszakai pihenés között. „A vacsoraidő volt az – írja egy édesanya –, amikor mindig megérez-tük, mennyire fontosak vagyunk egymás számára a jó és a rossz pillanatokban is. Pihentető percek voltak: elmesél-tük egymásnak, hogy kivel mi újság, beszélgettünk a problémákról, végigmentünk a nap eseményein, és terveket készítettünk másnapra.”

Ha kicsit odafigyelünk, felújíthatjuk ezt a kihalófélben levő szokást.

A közös étkezés mindenkinek igénye kell, hogy legyen. Lehet, hogy nem mindennap, de minden-képpen legyen ez egy különleges pillanat, amikor összegyűlik a család!

Legyen derűs a hangulat! Fontos, hogy elkerüljük az ilyesfajta prédiká-ciókat: „Ne könyökölj az asztalra!”, „Ülj egyenesen!”, „Megírtad a leckédet?”, „Ne csámcsogj!” A vacsora nem illemtanóra és nem a lelkiismeret-vizsgálat ideje.

Kapcsoljuk ki a televíziót! A kuta-tások kimutatták, hogy a családok-ban a televízió az, ami az étkezések alatt a leginkább elvonja a figyelmet. Fontos, hogy a gyerekek tisztában legyenek azzal, hogy a családdal együtt töltött idő sokkal fontosabb, mint az, amit a tévé képernyője előtt töltenek.

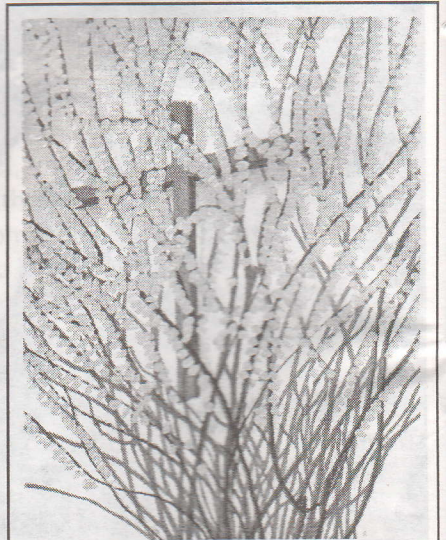
Mindenkinek meg kell tanulnia mesélni és meghallgatni a másikat. Mindig fennáll az a kockázat, hogy eljutunk a klasszikus zsákutcába (Apa: „Mit csináltál ma?” Gyerek: „Semmit”). Azok a gyerekek, akik hallják, hogy szüleik beszélgetnek a napi eseményekről, később maguk is sokkal könnyedebben fognak beszélni sikereikről és kudarcukról, az emberekről, akikkel találtak, a gondolatokról, amiket hallottak.

Fontos, hogy a legkisebbek is szó-hoz jussanak.

Legyenek meg minden családnak a kis szertartásai! Mondhatunk egy rövid köszönő imát, szétoszthatjuk a feladatokat (az asztal leszedése, mosogatás stb.), megünnepelhetjük a vállalásokat stb.

KÖZÖS OLVASÁS. Sok szülő és tanár aggodalmaskodik azért, mert a mai gyerekek és fiatalok nem érdeklődnek a könyvek és az olvasás iránt. Az írott szöveggel együtt jár a gondolkodás, a képzelőerő és a kultúra. Az olvasásra nevelésnek azonban megvannak az állomásai: a szülőknek először fel kell olvasniuk a gyerekeknek, aztán együtt kell velük olvasni. A szülők csakis saját példájukkal tudják átadni a gyerekeknek a könyvek és az olvasás iránti szenvedélyt.

KÖZÖS IMÁDSÁG. Könnyű és gyakori ez, amíg a gyerekek kicsik. Gyakran azonban éppen akkor hagyjuk el ezt a szokást, amikor pedig a legfontosabb lenne ahhoz, hogy együtt tartsa és lelkileg gazdagítsa a családot. A szentmisén való közös részvétel is – legalább a nagyobb ünnepeken – lelket, nagy lelket ad a családnak.

Az én örömöm legyen tibennetek, és örömtök ezzel teljes legyen. (Jn 15,11)

Az Úr Békéje Legyen Veletek Mindenkor!

Ha kimegyünk az utcára, mit észlelünk? Mindenki rohan valahová, ideges és szorongó valami miatt. Ez a feszült, kapkodó életmód nagyon gyakran a kereszténységünkben, a lelki életünkben is megjelenik. Sokszor nincs meg bennünk az a gyermeki bizalom és békesség, amit az Evangélium mindig kér tőlünk. A szentmisében az Úr a szív igazi békéjét kívánja nekünk. Miben látja az utca embere a békéjét? Nem is olyan rég a Kárpáti Igaz Szó megfogalmazta: A béke szigete a piac. A cikk írója leírja az ott látni és tapasztalni való eseményeket: a sörözőket, a csencselőket, az „üzletembereket” és a rendőrök hadát. Végül kifejti: „A piac a csodák tárháza, ahol megtalálható és eladó minden.” Szerinte ez a béke szigete, ahol jól érezhetjük magunkat, a nyugalom helye, ahol mindent meglelhetünk, mindenünk megvan. Miként vélekedik erről egy keresztény? A valódi békénk az, ha teljesen Istenre bízuk életünk alakulását. Ez nem biztatás a lustaságra vagy a tétlenségre, hanem felszólítás igen sok feladat elvégzésére, de Isten Szentlelkének irányításával, aki szelíd és békés. Az életünk tele van problémákkal, nehézségekkel, talán kilátástalan helyzetekkel, és mindezt napról napra tapasztaljuk, esetleg évek óta cipeljük. Keressük a megoldás lehetőségeit, de nem leljük. Tanuljunk meg Istenre hagyatkozni, teljesen megbízni Benne kicsi és nagy dolgokban is egyaránt. Isten néha egészen megrázó módon fogja megmutatni gyengédségét, gondoskodását, hűségét. Nincs villanyom, amikor legjobban kellene, netalán mosakodnom is kéne, de a csapom csak szuszog, szenvedek a sok hülyeség miatt... – Soha nem keseredem el! Mi ez az Ő szeretetéhez képest? Kis Szent Teréz mondta, amit jó elsajátítanunk: „Boldogok, akik szeretni tudják a szegénységüket, mert csodálatos lehetőséget adnak Istennek, hogy megmutassa szeretetének és irgalmának hatalmasságát.” – Az Istenre való hagyatkozás egyik legjobb példája a 23. zsoltár.

A jó pásztor Dávid zsoltára

*Az Úr az én pásztorom,
nem szűkölködöm,
zöldellő legelőkön adott nekem helyet,
csöndes vizekhez vezetett engem.
Feliüdítette lelkemet.
És az igazság ösvényein vezetett
az ő nevéért.*

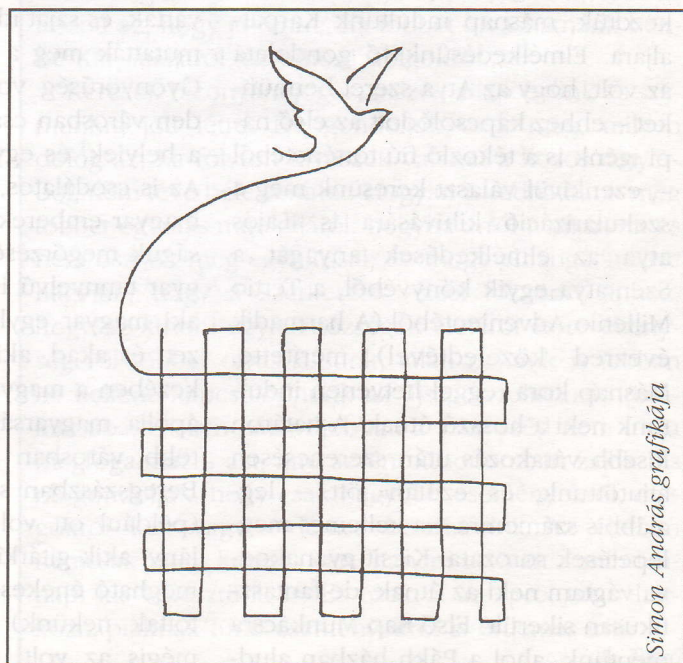
*Járjak bár a halál árnyékában,
nem félek semmi bajtól,
mert te velem vagy.
Vessződ és pásztorbotod
megvigasztaltak engem.*

*Asztalt terítettél számomra
azok előtt, akik szorongatnak engem;
olajjal kentél meg fejemet,
és kelyhem csordultig töltötted.*

*Mert jóságod és irgalmasságod
kísér engem életem minden napján,
hogy az Úr házában lakjam
időtlen időkig.*

Sok mindent leplez ez az ima. A kísértő elhitesi velünk: rossz az egészségem, családi környezetem nem jó, nincsenek jó tulajdonságaim, hátrányban vagyok másokkal szemben, ezért nem tudok imádkozni és teljesen Istenre hagyatkozni. Talán már Ő is elhagyott engem? Legyünk meggyőződve erről az igazságról: Isten megengedheti, hogy pénzben, egészségben, képességben, erényekben hiányt szenvedjek, de azt soha nem fogja hagyni, hogy Ő maga, jelenléte és irgalma hiányozzon életünkől. Bizony, többször nagyon nehéz ezt az életmódot hitelesen megélnünk, mégis kezdjük el, türelemmel, kitartással és, főleg, csüggedés nélkül, ha azt látjuk, hogy nem tökéletes. Tartsunk ki: ha még nem vagyunk képesek békességben megmaradni a nehéz helyzetekben, először a mindennapi élet könnyebb körülményei között próbáljuk meg megőrizni a békénket. Kis Szent Teréz titka: „Ha az apró dolgokat szeretettel tesszük, azért, hogy örömet szerezzünk Istennek, rendkívüli örömet és békét tapasztalhatunk meg.” Egész életünkre feladat Szent Pál tanításának megtartása is (Fil. 4,6-7). És ezt a békét senki sem veheti el tőlünk. Köszöntsétek egymást a Béke Jelével!

fr. Imre

Simon András grafikája

EGYHÁZZENEI HÉT UNGVÁRON

Az eredetileg két hétre tervezett Ungvári Nyári Egyházzenei Tábor 1999. július 19-től 24-ig tartott. A foglalkozások hétfőtől péntekig naponta délelőtt és délután 3-3 órán át tartottak.

Az előadásokat és gyakorlást Jáki Teodóz bencés atya, a vallásos népének szakértője, Tardi László, a budapesti Mátyás-templom karnagya és felesége, Magdolna, a Budapesti Tanítóképző szolféztanára vezették népének, gregorián szolfézs és karének tárgyából. De volt idő felkészülni a napi szentmisére, a helyes és liturgiához méltó felolvasási elméletre és gyakorlásra, a közös zsolozsmázásra is.

A 22-23 résztvevő – fiatalabb és idősebb korosztályból egyaránt – mindvégig kitartott!

Pénteken, július 23-án vesperással együtt végzett szentmisén megemlékeztünk az elhunyt Zádor Dezső és András testvérekről, akik az ungvári templom irányításával indultak el...

Mély benyomást és maradandó emléket őriz mindenki a Teodóz atya által énekelt 13 versszakos Arany-miatyánkról, annak eredeti, népi változatáról, valamint a népi vallásos énekyűjtés iránti vágy felkeltésének

lehetőségéről és módjáról, hasonlóan Magdolna tanárnő egyszerű, játékos és eredményes módszeréről, amellyel a relatív szolmizációt igyekezett megkedveltetni. De az egész Kurzust áthatotta a közvetlen és vidám légkör, amelyen sor került a tanár-házaspár születés-, ill. névnapjának megünneplésére is.

A Tábor befejező „csúcsa” július 24-én a gerényi rotundába való zárándoklat volt, ahol ünnepi napot ültünk Szent Joachim, Szent Anna és Szent Kinga tiszteletére.”

Ezt a befejező, körmenetes szentmisét Majnek Antal püspök úr végezte, akit az Ungváron vendég-szolgálaton tartózkodó papok, kispapok és a gerényi Szent Anna búcsúra hetedik alkalommal zárándokló hívek vettek körül. A 800-900 éves templom ősi gregorián és modern énekektől visszhangzott, ami igaz áhítatra emelt mindenkit.

Búcsúzóul a püspök atya megemléltette, hogy Kárpátalján is jó lenne beindítani egy kántorképző tanfolyamot, és reméli, hogy az évek óta működő Hitoktatóképzővel párhuzamosan így a kántorképzés is eredményes lehet majd.

Bobán Béla SJ.

Magyarországi fiatalok lelkigyakorlata Kárpátalján

Augusztus 15-én érkeztünk meg a Szent családról elnevezett plébániára, ahol csatlakoztak hozzánk a káposztásmegyeri közösség tagjai is. A mi hittanosaink közül csak a nagyifjúság tagjai (a középiskolások és a nagyifisek) jöttek el ide. A lelkigyakorlatot még aznap elmélkedéssel kezdtük, másnap indultunk Kárpátaljára. Elmélkedésünk fő gondolata az volt, hogy az Atya szeret bennünket – ehhez kapcsolódott az első napi igénk is a tékozló fiú történetéből –, ezenkívül választ keresünk még a szekularizáció kihívására is. Lajos atya az elmélkedések anyagát a Szentatya egyik könyvéből, a Tertio Millennio Advenientéből (A harmadik évezred közeledtével) merítette. Másnap kora reggel hetvenen indultunk neki a hosszú útnak. A határon kisebb várakozás után szerencsésen átjutottunk, és ezután jött – legalábbis számomra – a kellemes meglepetések sorozata. Kicsit gyanakodva vágtam neki az útnak, de fantasztikusan sikerült. Első nap Munkácsra mentünk, ahol a Pákh házban alud-

tunk. Még aznap este eljött hozzánk Antal püspök atya, akivel szép beszélgetésünk volt, bár mind Ő, mind mi fáradtak voltunk. Másnap városnézés volt a fő program. Bármerre jártunk, a helyi magyarok áldozatkészségével találkoztunk. Bár elég nagy a szegénység, mindenütt étellel vártak, és saját idejüket ránk áldozva mutatták meg a városokat, várakat. Gyönyörűség volt látni, hogy minden városban csatlakoznak hozzánk a helyiek, és egyre többen leszünk. Az is csodálatos, ahogyan az ott élő magyar emberek küzdenek magarságuk megőrzéséért. Van, aki magyar egyházi közösséget vezet, és akad, aki egyetlen gitárral a kezében a magyar dalokat énekelve ápolja magarságát. 18-án, szerdán több városban jártunk. Ungváron, Beregszászban sok mindent láttunk (például ott volt az a fiatal fiú és lány, akik gitárkísérettel egy nagyon megható énekes-verses előadást tartottak nekünk). A nap fénypontja mégis az volt, hogy Tiszaújhelyen

Orosz Pistiék (görög katolikus atya) palacsintával és hideg itallal vártak minket. Aznap este Nagyszőlősen aludtunk egy táborban, a Tisza mellett. Ettől kezdve annyira megszerettük a folyót, hogy amikor csak lehetett, lementünk a Tiszához fürdeni. Nagyszőlősen meglátogattuk az óvodát, ahol mi, 15-22 év közötti fiatalok önfelédtt hintázásba, mászó-kázásba kezdtünk, de ez nem feltétlenül baj, mert ilyeneké az Isten Országá. Sofőrünk, Alex is bebizonyította gyermeklelkűségét. Egyik este beosont a táborba, és összekötötte a cipőfűzőinket. Pénteken Tecsőn voltunk búcsún, ahol Lajos atya volt a Szent István-napi szónok. Utána a Rahó melletti hegyekben tettünk egy kisebb túrát. Másnap fájo szívvel búcsúztunk kárpátaljai testvéreinktől, mert mindenki megbarátkozott egy-két emberrel. Az a sok értékes program, ami nem tartozott szervesen az elmélkedésekhez, igazán széppé tette a lelkigyakorlatot.

Kollár Tamás

Jöjj, hív az Úr!

1999. augusztus 12-én este 6 órakor két budapesti szociális testvér és néhány kárpátaljai lány lelkigyakorlaton vett részt. Különböző megyékből érkezünk a lelkigyakorlatos házba Munkácsra.

A lelkigyakorlaton Isten szeretetének megtapasztalásáról volt szó. Hogy hol tapasztalhatjuk meg leginkább az Úr-Szeretetét? Erre a választ egy szóval meg lehet adni. Mindenütt. Bárhová megy az ember, Isten gondviselő szeretetét mindenütt megtapasztalhatja. Sokan, sajnos, nem érzik ezt a szeretet, mert a gyűlölet elvakítja őket. Ők még nem tapasztalták meg azt, hogy a Szeretet legyőzi a gyűlöletet.

Minden előadást elmélkedés követett. Az elmélkedés után rövid beszámolót tartottunk. Néha volt egy-egy rövid játék is.

A második kérdés ez volt: „Mi gátol a válaszádban?” Mindannyian tudjuk, hogy vannak dolgok, személyek, amik vagy akik akadályoznak az Istennek való válaszádban. Egyik – és talán a legsúlyosabb – akadály: az önzés. Egy hiú, önző ember kevésbé tudja Isten hívására kimondani a „boldogító igen”-t. Akadály többek között az engedetlenség. Sajnos a környezet és a család is gátolhat ebben. Nemezszer hallottam nővérjelöltektől és papjelöltektől, hogy pont a szüleik állítottak akadályt az Istennek való válaszádban útjába.

A harmadik téma Elköteleződés Istennek volt. Mit is jelent ez? Istenhez kapcsolom magam. Figyelem, lesem, hallgatom, hogy mit mond nekem az Úr, és én viszonzásul cselekedeteimmel felelek az Ő szavaira. Neki adom magamat, egész életemet. Ennek vannak eszközei is, például: a lelki élet gyakorlása: a szentmisén való részvétel, a szentségek gyakori vétele, a szentségimádás, a virrasztás, a böjt, Isten arcának felfedezése a másik testvérben, az Isten népéért való élet, Isten szegényeire való odafigyelés.

Tudjuk, hogy az emberek nem tárgyak, hanem Isten teremtményeinek a koronái, de viszont az Úr eszközei is lehetnek. A szülők az elsődleges eszközök, akik vállalják gyerekük keresztény nevelését. A keresztszülők hasonlóan eszközei Istennek a keresztény nevelésben. Ide sorolhatók a nagyszülők, jó barátok. Ezek mind segítenek közelebb kerülni Istenhez, de a legjobban a szentáldozás által kerülnünk a legközelebb az Úrhoz.

Péntek este kereszthódolatot is tartottunk, megemlékezvén az Úr Jézus szenvedéséről. Mindannyian vittünk egy-egy szál gyertyát a feszület mellé. Végül 15 darab lett ott. Számomra a Rózsafüzér titkait is jelképezte, és azt is, hogy átadjuk önmagunkat Jézusnak.

A lelkigyakorlaton különböző imamódokat is tanulunk. Egyik fajtája a bencés imamód. Ezt a következőképpen kell végezni: először is a szívemmel hallgatom Isten üzenetét. Másodszor: befogadom azt, azaz elmélkedem rajta. Elgondolkodom, hogy mit jelent nekem.

Harmadszor: elmondom azt, ami a szívemet nyomja vagy aminek éppen örülök. Negyedszer: egyesülök vele, nem gondolok semmire, talán már arra sem, ami megérintett a Szentírásból. Az egyik verses ima ezt mondja: „Elfelejttem azt is, hogy a földön élek, hogy itt oly sok veszély leselkedik reám, csak arra gondolok, Isten az én Atyám.” Végül levelet írtunk Istennek. Ebben kérés, hálaadás és fogadás egyaránt szerepelt. Ezután a kápolnának berendezett szobában felajánlottuk egymást az Úrnak. Szentmisén is voltunk.

Vasárnap egy csodálatos eseményen vettünk részt. Egy kárpátaljai lány ünnepélyesen egész életét Istennek ajánlotta. Ez a beöltözés a következőképpen történt. A jelölt hófehér ruhában lépett a templomba a szülei kíséretében. Ezt a szentmise hagyományos bevezető részei követték. A püspök atya szentbeszéde után következett a nagy esemény: Eljegyzés az Úr Jézussal!!! Ekkor vette föl Diana testvérünk szerzetesi nevét, a Mária Angelikát. Nem lehet megfedkezünk Popovics Anna Mária Benedikta nővéréről sem. Ezen a napon ő is jubilál. Ma 60 éve, hogy örökfogadalmat tett az Úr színe előtt. Mindezt a szentáldozás követte. Ezután felcsendült az Ave Maria kezdetű ének. A szentmisén többek között 1-2 ifjúsági ének is elhangzott. Ezek egyike a Mária, Mária, szép virágszál... volt.

Az áldás után mindannyian örömteli szívvel távoztunk az Úr házából. Bizonyára vannak fiatalok, akik ezek után még jobban felbuzdulnak az Úr követésére. Imádkozzunk papi és szerzetesi hivatásokért! Ámen.
Úgy legyen!
Sz. L. Téglás

Olvassunk többet Kárpátaljáról...

Ezt a cikket egy beszélgetés hatására írtam meg. Bár nem állt szándékomban, hogy véleménykutatást végezzek, mégis rövid időn belül néhány ember vélekedését hallgathattam meg az Új Hajtásról. Sokféle érdekes gondolat és megjegyzés hangzott el, többek között az, hogy jó lenne, ha többet olvashatnánk benne Kárpátaljáról, az itthoni dolgokról...

Kérésük bizonyára jogos, hiszen a lap értünk és számunkra jött létre. De gondoljuk csak meg, milyen dolog az, ha folyton kivesszek valamit a közös tányérból, nem téve bele semmit. Hogyan is tudhatnánk meg többet egymás munkájáról, hogyha arról nem írunk és nem osztjuk meg egymással, és ahogy elhangzott: „Ne hagyjuk, hogy a szerkesztő vízzel főzzön.” Ahhoz, hogy az itthoni egyházközségek életéről és tevékenységéről többet olvashassunk, talán nekünk is jobban be kellene kapcsolódnunk az újság arculatának kialakításába. Hiszen nálam jobban a szomszéd nem tudja megfogalmazni azt, ami az én otthonomban zajlik. És ne gondoljuk, hogy csak nagyobb eseményekről, dolgokról kell vagy érdemes beszámolni. Az életben nemcsak nagy kereszt van, hanem ott van a mindennapi kis keresztünk is. És ezekről az apró, talán hétköznapiaknak tűnő eseményekről is érdemes írni.

A. Técső

Tersánszky Józsi Jenő

SÍRÓ BABÁK

Élt egyszer egy asszony. Két lánya volt neki. Egyik édes, a másik mostoha.

Az édeslányát kényeztette, dédelgette az asszony, szép ruhába öltöztette, a munkától megkímélte.

Pont ennek az ellenkezőjét cselekedte szegény mostohalányával. Minden nehéz munkát a mostohalány végzett a ház körül, rongyokban járt, és még így is nap mint nap kegyetlen szidást, verést kellett túrnie a mostohaanyjától.

Egy napon az asszony multságba indult az édeslányával. Fölcicomázta őt, akár egy karácsonyfát. Megjelent a háznál az édeslánynak az udvarlója, egy jóvágású legény. Ez kísérte az asszonyt és édeslányát a vigalomba.

A mostohalánynak persze őriznie kellett otthon a házat, míg övéi odajártak. Sőt, hogy addig se üljön összetett kézzel, mostohája odanyomott neki egy csomó viseltes ruhát, javítsa, toldozza-foldozza.

No de a mostohalány szegényke nemcsak szorgos volt, hanem igen ügyes kezű is. Hamar elkészült a rengeteg holmival, aztán ahelyett, hogy pihenésre gondolt volna, azon járt az esze, hogy mivel szórakozzék el egy kicsikét.

Ott hevert körülötte a foltozásból megmaradt kisöpröni való sok hulladék rongy.

– Megvan! Bábut csinálók ebből! – ötlött a kislány eszébe.

Azzal neki is fogott az új, kedves munkának.

Megcsinálta legelőbb is a bábu fejét. Nevetőnek akarta csinálni. Hadd legyen boldog, legalább a bábuja, ha már ő olyan boldogtalan.

Nagyon sikerült! Nagyon tetszett a kislánynak a bábu vigyorgó arca.

Boldogan, lázban öltötte tovább egymásba a sok tarka rongyot. Hamar megformálta a bábu alakját is. Egészen belefelejtkezett a munkájába...

Már az utolsó öltésen is túljutott a kislány. Fogta a szép, kész bábut, és magasra tartotta, hogy megszemlélje.

A bábu olyan édesen, furcsán, kacagtatón vigyorgott rá, hogy a kislány hangosan, szívből föl kacagott.

Abban a pillanatban nyílt az ajtó, és berontott rajta a gonosz mostoha.

– Hát te haszontalansággal töltöd el az időt? Undok béka, te! – rivallt rá a kislányra. – Talán báбуzni kezdesz anyányi lusta létedre? – kapta ki a kislány kezéből a bábut, és kihajította az ablakon.

Aztán nekiesett szegény mostohalányának, és kegyetlenül elverte.

A kislány sírt keservesen. Az ütlegeknél is jobban fájt neki, hogy gonosz mostohája elvette tőle, elhajította keserves fáradsággal összeábdált, remek, vigyorgó babáját.

Az édeslány udvarlója szintén jelen volt ennél a csúnya csetepaténál. Mert illendően ő kísérte haza a mostohát és édeslányát a vigalomból. Sajnálta a szegény kis mostohalányt. De, persze, bele nem avatkozhatott idegen ház ügyébe.

Hanem mikor búcsút vett a háztól és kifordult a kapun az utcára, hát észrevette a porban heverő bábut a legény.

Fölvette és magával vitte. Szándéka volt, hogy titkon visszaadja a szegény kislánynak a bábuját.

Éjjel volt, sötét volt. A legény meg sem nézte a bábut. Bedugta a kabátzsebébe. Aztán megfelejtkezett róla.

Így történt, hogy másnap, mikor a legény elment a vásárba, a bábut magával vitte oda a zsebében.

Nos hát ott őgyeleg a vásárban, és nézi, nézegeti a sok eladni való portékát. A zsebébe nyúl véletlenül. E! Mi keménykedik benne? Ahá! Eszébe jut, hogy mit tett bele az este. Kihúzza a bábut, és rápillant.

Hát abban a pillanatban a legényt elfogta a retentő kacagás. A bábu vigyorgása olyan ellenállhatatlan vidámságra gerjesztette, hogy netovább!

A legény a vásár kellős közepén elkezdett hangosan hahotázni, csuklani. A könnyei csorogtak, támolygott.

Micsoda beszéd!

A sok ember körül előbb sült bolondnak tartotta a legényt, aki magában nevet. Ám amint rápillantottak a kezében a bábura, hát csak elkezdtek irtó módon kacagni ők is. Halálos búskomorság sorvaszthatta a lelkét bárkinek, ha a legény bábuja pillantott, görcs állt bele a nevetéstől. Ilyen volt ez a bábu.

Mit lehet ezután csodálni, hogy a sok ember közül akadt egy gazdag ember, aki nagy csomó pénzt ajánlott a legénynek, ha eladja neki a bábuját.

Bizonyára beteg gyereke lehetett otthon a gazdag embernek. Azt akarta fölvidítani, ha ilyen kacagtató bábut vesz neki.

A legény oda is adta a bábut a sok pénzért.

Ám derék, becsületes ember volt. Zsebre tehetette volna igazán a bábu árát. A kutya sem ugatott volna utána miatta.

De nem! A legény szíve megesett a kis mostohalány rossz sorsán, és azon akart javítani ezzel a sok pénzzel.

Elment a gonosz mostohához, és azt mondta neki:

– Hallja-e nénémasszony! Kár, hogy elpüfölte a kisebbik lányát azért, mert báбуzott. Lám én megelétem a bábut az utcán, és mert a fizimiskája megtetszett egy gazdag embernek, egy csomó pénzt adott érte. Ehol van, ni!

Tyú! A mostoha kapzsisága menten nagyra puffadt a sok pénz láttán. Felcsavarította a gonosz eszét, és mézsmázos szóval szólította magához a mostohalányát.

– Hallod-e, kincsem! Megbántam, hogy minap elvertelek azért, mert báбуztál, és elhajítottam a bábudat. Megengedem ezután, ha dolgoz végezted, gyárts másikat. Tudsz-e éppen olyat csinálni, mint az első?

-- Hogyne tudnék! – felelte a kislány. – Örömmel!

Azzal, mikor nehéz dolgán túl volt, nekifogott a bábu csinálásnak.

Ez a másik bábu sokkalta könnyebben készült el, mint az első. Mert már gyakorlata volt a kislánynak a meggyártásában. Szébb is, mulatságosabb is volt ez a másik bábu az elsőnél, mivel szabadabb, ujjongó kedvében csinálta a kislány.

Mikor készen volt, maga a gonosz szívű mostoha is úgy fölvidult a bábu vigyorgásán, mintha megcsiklandozták volna.

Persze első dolga az volt, hogy kikapja a kislány kezéből a bábút, és elvigye mutogatni, árulni a vásárba.

Nemhiába tette bizony a gonosz mostoha. Csődület támadt a vásáron a bábu miatt. Az ég majd leszakadt, a házak majd összerogytak az emberek harsogó kacagásától, amint a bábút nézték.

Rögtön akadt vevője is. Még nagyobb árat kapott érte egy még gazdagabb embertől a gonosz mostoha.

Persze, nemcsak az öröm duzzadozott erre a mostoha sötét lelkében, hanem a kapzsiság is elkezdett förtelmes gőzerővel dolgozni abban.

Hazament, és így szólt a kislányhoz fondorlatosan:

– Hallod-e, kincsem! Nemcsak azt bántam meg, hogy elvertelek a bábu miatt, de azt is, hogy valaha is csúnya, piszkos házimunkára fogtalak. Ezentúl nem kell mozdítanod semmit a ház körül, akár csak az édeslányomnak. Tetejében unatkoznod sem kell, mint őneki, hanem kedvedet töltheted, és bábuzhatol egész nap. Akár egész éjjel is! Sőt, hogy egyebet se tégy, mint bábút csinálj, ez az egyetlen kérésem hozzád és föltételem a jó bánásmódot.

Így beszélt az álnok mostoha. A kislány pedig örült szegényke, tudatlan fejével, hogy fölmentették a nehéz cselédmunkától, és csak a szórakozásnak élhet ezentúl.

De meddig tartott a kislány boldogsága? Semeddig bizony!

Mert hiszen nyilvánvaló volt a gonosz mostoha terve. Egyre-másra sok-sok, sok-sok, sok bábút akart készíttetni a kislánnyal, hogy mennél több, és több, és több pénzért adja el.

Nem tarthatott azután szegény kislány egy perc szünetet sem a bábúgyártásban. Éjjel sem pihenhetett, annyira hajtotta a szórakozásra őt a gonosz mostohája. Majdnem megvakult már szegény az öltögetéstől. A háta fájt a görnyedéstől. Az ujjá hegye csupa vér lett, ahogy összeszurkálta a sietős varrással.

Ez nem elég! A mostoha később már vesszővel állt mögötte, és ütötte-verte, hogy nem elég szorgalmasan gyártja a bábukat.

Így vált a kislány keserves életének egyetlen mulatságából utált robot, átkozott szenvedés... Mi rosszabb ennél?

Hát aztán, mikor már egész garmadával készíttetett el a gonosz mostoha bábút a kislánnyal, akkor akarta együtt az egészet vásárra vinni. Persze váltig álmodott kapzsin arról a teméntelen pénzről, amit ennyi babáért kap.

Kocsi szállította ki a sok bábút a vásárra, és nagy sátrat állított föl a mostoha a bábuk eladására.

De mi ez? Mi történt? Az emberek egyáltalán nem hederítettek a bábukra.

Micsoda beszéd?

A jobbik eset volt, amikor az emberek közönyösen haladtak el a bábuk mellett. Az volt a rosszabb, ha rájuk pillantottak. Akkor az emberek riadtan kapták le róluk a tekintetüket, elfintorgatták az ábrázatukat, és szitkokat, becsméréseket morogva mentek tova a gonosz mostoha sátrának tájáról is.

Mi ez csakugyan? Mi történt?

A gonosz mostoha fejét majd szétpattantotta a dühös álméltóság és vad csalatkozás.

Hiszen a bábuk szakasztott úgy festettek, mint az első és mint a második közülük. Azoktól pedig az emberek egymásnak dőltek a röhögéstől.

Mi történt csakugyan?

A gonosz mostoha rá nem tudott jönni az emberek viselkedésének okára.

Végül azt tette, hogy hangos szóval hívogatni kezdte a vevőket bábuihoz. Ez sem hozott több eredményt.

– De hát csakugyan, édes atyámfia! – Hogyhogy nem akad meg a szemetek a bábuiamon, és hogyhogy nem fog el a kacagás láttukra, mint valaha? Figyeljétek csak, milyen kedvesen nevetnek rátok a bábuiam!

– Nevetnek-é? – szólalt meg erre egy ember a vásári nyüzsgésből, és a többi helyeselt szintén a szavának. – Nevetnek-é? Talán elment az eszed, vén boszorkány? Hiszen sírnak ezek a bábuk, és az ember elsavanyodik, epebajt és búskomorságot kap, ha soká szemléli őket.

Úgy ám! Ez történt! A bábuk közül az első, amiket a kislány jókedvűből csinált, vigyorgásukkal kacagásra ingereltek. A többi bábu, amit kinszenvedések közepett fabrikált össze? Azok elszomorították a rájuk bámulókat.

Hiszen a sírásnál éppen úgy vonja szét mindenki a száját, és a vonásai éppen úgy torzulnak el, mint a nevetésnél. Nem lehetett megállapítani, hogyan lopózott a kislány bábuiinak fintorába a vidámság helyett fájdalom.

Tyű! A gonosz mostohát a gutaütés kerülgette veszekedett dühében.

Kicsodán is tölthette volna ki legeslegelőbb?

Rátámadt az édeslányának a kérőjére, hogy ő volt az, aki beleugratta őt abba, hogy bábúgyártásra fogja a mostohalányát, és most nyakán marad a sok bábu, és irtó nagy a kára tetejébe, amennyi kelmét, cernát fektetett bele egy kocsiderék bábu készítésébe.

Csúnyán szidalmazta, átkozta a legényt a gonosz asszony.

De a legénynek sem kellett több!

Nyelveléssel ugyan nem kelhetett versenyre anyós-jelőltjével. Hanem másként állt bosszút rajta.

Odament a szegény kis mostohához, és azt kérte meg feleségül az asszony lusta, cicomás édeslánya helyett. Jobban járt bizony annak serény, dolgos kezével és hűsége szívével.

Nagymarosi ifjúsági találkozó

Budapest: Az idei nagymarosi ifjúsági találkozó október 2-án, szombaton reggel 9 órakor kezdődik. A találkozó központi témája: „Hogyan bánjunk vágyainkkal?” „...kielégítsük minél gyorsabban, minél előbb, új vágyakat ébresztve: sörrel, cigarettával, farmernadrággal, mobil telefonnal, autóval, pénzzel, sok-sok pénzzel, csábos öltözékkel, alkalmi partnerrel, minél kényelmesebben”, vagy pedig erőforrásként használjuk azokat, amelyek nagy energiákat szabadítanak fel, elvezetnek „az Atyához, az Atyátothoz, Istenemhez és a ti Istenetekhez” (Jn 20,17). A szervezők a találkozót megelőző hetekben közös lelki készülődésre hívják a fiatalokat. A lelki ráhangolódáshoz a következő

szempontokat ajánlják: „1. hét: Figyeld a reklámokat! Írd össze, melyek akarják kioltani vágyaidat rövidzárlattal, melyek akarnak hamis vágyakat ébresztve „fogyasztóvá” alázni, melyek bűjtatják az anyagi célokat magasabb rendű vágyak álarzába. Mondj rájuk nemet! Ébreszd fel magadban az Istennek tetsző értékek iránti vágyat! Készülj föl a bűnbánat szentségére, megtérésekre! 2. hét: Lépj túl önmagadon! Fogadd be az Atya jószágát! Nyisd ki a szemed, és vedd észre szeretetét! Szüntelenül adj hálát a legtermészetesebbnek tűnő dolgokért: családtagjaidért, barátaidért, feladataidért, erődért... Írd is össze ezeket! Figyeld mások vágyaira! Osztózz küzdelmeikben, segíts, amiben tudsz,

imádkozz értünk! 3. hét: Gyakorold vágyaidat! Irányítsd azt a legfőbb jóra a bűntek egy egyszerű fajtájával! Határozd el, hogy ezen a héten naponta csak háromszor fogsz étkezni, imádságtól imádságig. Nincs csipegetés, soron kívüli evés-ivás. A három, imádsággal megszentelt étkezéskor gondold rá, hogy nem egyszerűen vágyad betöltésére, hanem Isten dicsőségére veszel magadhoz táplálékot (1Kor 10,31)! Ha véletlenül mégis bekapsz soron kívül egy falatot, hagyd ki a következő étkezést! Ha szenvedsz az éhségtől, csendesedj el, és olvasd a Bibliát! Tapasztald meg a valóságot: „Nemcsak kenyérrel él az ember, hanem minden igével, amely Isten ajkáról származik.” (Mt 4,4).” *MK*

Első európai ministránstábor Magyarországon

Balinka: 1999. augusztus 2. és 7. között mintegy kétszáz ministráns részvételével került sor az első európai ministránstáborra a Bodajk (Balinka) melletti szép fekvésű erdei táborban. A résztvevők hét országból érkeztek. A legtöbben Magyarország egyházmegyéiből, illetve a németországi Freiburg és Rottenburg-Stuttgart egyházmegyéjéből jöttek. Ezenkívül még öt ország küldött ministránsokat: Svájc, Liechtenstein, Luxemburg, valamint Románia és Ukrajna. A tábor a C.I.M. (Coetus Internationalis Ministrantium) vezetősége szervezte. A velük való jó munkakapcsolat a két római ministránszarándoklat során alakult ki. A C.I.M. új elnöke, Martin Gächter baseli segédpüspök mindvégig jelen volt a találkozón, amelyet augusztus 6-án, Urunk Színeváltozásának ünnepén meglátogatott Karl-Josef Rauber apostoli nuncius is.

A tábor fő célja az volt, hogy a különböző európai országokból származó ministránsok egymást jobban megismerjék, közösen játsszanak, imádkozzanak, ünnepeljék a szentmisét, és gondolkodjanak mind saját életükről, mind pedig az egyházzal, annak jövőjéről. Ebben ez elmélkedésben Szent Márton életének pél-

dája is ösztönözte őket, aki római katona, majd katonatiszt, katekumen, szerzetes, végül pedig püspök volt. Pannóniában született, a mai Itália, Franciaország és Németország területén működött. Életének különböző állomásai szolgálták az egyes napok vezérgondolatául.

A résztvevők az esti tábortüzekén játékos módon ismerkedhettek meg a magyar és német történelemmel és annak szentjeivel. Egyik nap ellátogattak Pannonhalmára. A német ministránsok útközben meglátogatták Boldog Gizella királyné városát, Passaut, Szent István vértanú városát, Bécsset és Budapestet is, ahol Szent Gellért és Szent István király emlékével találkozhattak.

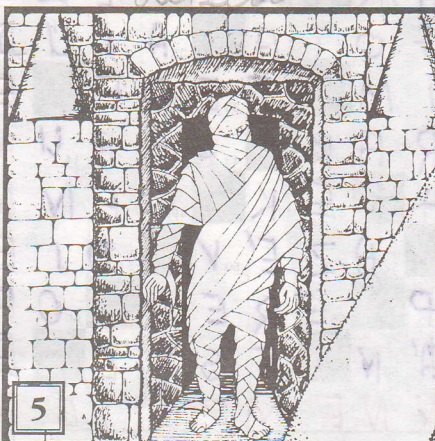
Az első nemzetközi ministránstábor tapasztalatait azt mutatják, hogy a különböző plébániákról és országokból származó ministránsok a nyelvi nehézségek ellenére jól megértették egymást, és testvéri közösségben tudtak együtt élni.

Ismered-e a Bibliát?

II. sorozat (7.)

Megfejtésként küldjétek be a rajzokon látható személyek neveit. Minden helyes válasz egy-egy pontot ér. A megfejtéseket Bibliai játék felirattal október 20-ig a következő címre kérjük: 295400, Munkács, Mira u. 15.

Megfejtések (99/6) Keresztrejtvény

A 99/6. szám keresztrejtvényének helyes megfejtése:

Jobb sántikálni a helyes úton, mint futva haladni rossz úton.

Bulátko Anzselika, Snep Dániel (Aknaszlatina), Kaluja Angéla (Bene), Butella Éva, Gutti Lászlóné, Leszkov Magdolna, Pobrászki Margit, Turóczy Diana (Beregszász), özv. Kertay Sándorné (Borzsova), Szuhányi Livia (Császlóc), Orosz István (Feketeardó), Komonyi György (Homok), Kvascsuk András, Pihovics Katalin (Huszt), Paulik Antónia (Macsolá), Szabó Csilla (Mezőkaszony), Bocskay Gizella, Geczko Jenő, Pap Éva, Petrovay Viola, Scheffer Zoltán, Szalai Ilona, Vasziljeva Katalin (Munkács), Huszár Diana (Nagygejőc), Demjén Tamás, Lukán Árpád (Rát), Nagy Zoltán, Nagy Zsuzsanna (Ruszká Dolina), Halász Ágnes (Salamon), Zsábej Edit (Sztrabicsó), Román Júlia (Szürte), Bodák Hajnalka (Técső), Iván Ágnes Glória, Iván Márta, László Éva, Molnár Csaba, Nemes János, Olencsák Klára, Oltvai Károly (Ungvár)

Könyvjutalmat nyertek:

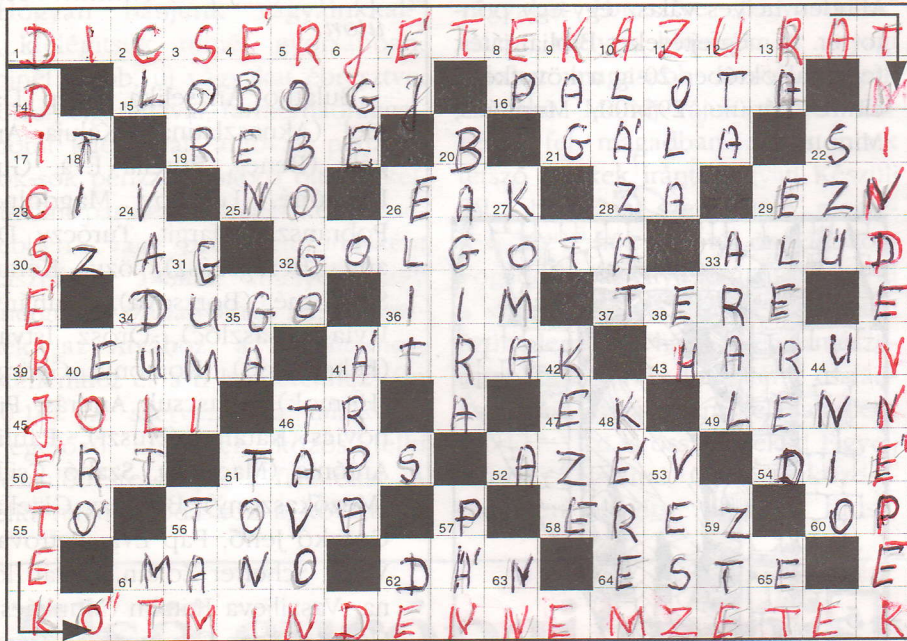
Kaluja Angéla (Bene), Iván Ágnes Glória (Ungvár)

Ismered-e a Bibliát?

Demkó Éva (Bene), Butella Éva, Pobrászki Margit (Beregszász), Orosz István (Feketeardó), Kvascsuk András (Huszt), Boldizsár Ani (Jánosi), Telinger Ildikó (Macsolá), Simon Anna, Simon György, Gámov Sándor (Munkács), Demjén Tamás (Rát), Nagy Zoltán, Nagy Zsuzsanna (Ruszká Dolina), Kővári Magda (Salamon), Bodák Hajnalka (Técső), Olencsák Klára (Ungvár).

KERESZTREJTVÉNY

A feladványban egy zsolttársolatot rejtettünk el. Beküldendő a vízszintes 1 és a függőleges 14. A megfejtéseket KERESZTREJTVÉNY felirattal a következő címre kérjük: 295400, Munkács, Mira u. 15. Beküldési határidő: 1999. október 20.

Vízszintes:

1. Az idézet első része. Zárt betűk: D,I,T,A,T,M,E,E. 15. Lengedezz! 16. ... és kunyhó (Petőfi verse). 17. Vita közepe. 19. Ilyen a jó házőrző fordítva. 21. Ünnepi műsor. 22. Az általunk is használt mértékegység-rendszer. 23. Római 104. 25. Numero rövidítve. 26. Egyiptomi Arab Köztársaság. 28. Fordított névelő. 29. EZN. 30. Az orrunk érzékeli. 32. Bibliai hegy. 33. Háziszárnyas névelővel. 34. Palack nyílászárója. 36. Fordított római 1002. 37. ...-fere. 39. Betegség. 41. Más helyre pakol. 43. ... al Rasid (keleti mesék legendás hőse). 45. Becézett női név. 46. Tóra egynemű betűi. 47. Európa Kupa. 49. A mélyben költői kifejezéssel. 50. Felfog. 51. A tetszésnyilvánítás egyik módja. 52. Esztendő névelővel. 54. DIÉ. 55. Állóvíz. 56. El. 58. Levélmintázatot készít. 60. Olasz folyó fordítva. 61. ...méter (nyomásmérő). 62. Európai nemzet. 64. Napszak.

Függőleges:

2. Római 150. 3. Gléda. 4. Bútoriparban használatos értékes fajtája. 5. Kismotor. 6. Jég betűi keverve. 7. Napszak. 8. EP. 9. A Vuk egyik szereplője. 10. A keresztény erények egyike. 11. Francia naturalista író. 12. Tau betűi keverve. 13. Arrafele! 14. Az idézet második, befejező része. Zárt betűk: D,É,E,K,Ó,D,E,E. 18. Kerek szám (ékezet nélkül). 20. A Maugli fekete párduca. 22. Nagy kárt tesz a régi bútorokban. 24. Őrjöngött. 26. A legjobbak csoportját nevezik így. 27. Rokonféle. 29. Az eső teszi. 31. Kaucsukból gyártott nyúlékony anyag. 33. Nagy tó Közép-Ázsiában. 35. GA. 38. Indulatszó. 40. Új pénznem. 41. Gabonaféle. 42. Felső végtagja. 44. Szövetség idegen szóval. 46. Állóvízen. 48. Segítségért fordulok hozzá. 51. Becézett Antal az angol nyelvterületen. 53. Vásárol. 56. Kettőzve: afrikai dob. 57. Pásztoristen. 59. Zalaegerszegi fociklub. 61. MT. 62. Ellentétes kötőszó. 63. Azonos magánhangzók. 65. Fordított személyes névmás.

Megfejtések (99/5)

Keresztrejtvény

A 99/5. szám keresztrejtvényének helyes megfejtése:

Boldog, aki a szegények gondjait viseli, a nyomorúság napján menti őt.

Bulátko Anzselika (Aknaszlatina), Demkó Éva (Bene), Butella Éva, Gutti Lászlóné, Krajnik Erzsébet, Pobrąnszki Margit, Turóczy Diana (Beregszász), özv. Kertay Sándorné (Borzava), Hollós Árpádné, Kinda Rozália (Budapest), Petenkó Miron, Pilkovics Katalin (Huszt), Bocskay Dezsőné, Gámov Sándor, Logojda Eszter, Pap Éva, Petrovay Viola, Scheffer Zoltán, Vasziljeva Katalin (Munkács), Gulyás Viktória (Nagybocskó), Demjén Tamás, Lukán Árpád (Rát), Kővári Zoltán (Salamon), Zsábej Edit (Sztrabicsó), Bodák Hajnalka (Técső), Iván Ágnes Glória, Iván Márta, László Éva, Molnár Csaba, Nemes János Olencsák Klára, Oltvai Károly (Ungvár), Gyurcsák Erika, Szpivák József (Visk).

Könyvjutalmat nyertek: Lukán Árpád (Rát), Gyurcsák Erika (Visk).

Ismered-e a Bibliát?

Miháli János (Aknaszlatina), Demkó Éva (Bene), Butella Éva, Pobrąnszki Margit (Beregszász), Boldizsár Ani (Jánosi), Telinger Ildikó (Maczola), Gámov Sándor, Simon Anna, Simon György (Munkács), Smocer Szilvia (Rahó), Demjén Tamás (Rát), Nagy Zoltán, Nagy Zsuzsanna (Ruska Dolina), Kővári Magdolna (Salamon), Bodák Hajnalka (Técső), Pufler Anikó, Szpivák József (Visk), Olencsák Klára (Ungvár).

RAFFAELLO MADONNÁI (2.)

A három zseni közül a legfiatalabbik bizonyos értelemben túlszárnyalta két társát. Míg a két utolérhetetlen mester nehéz természetű, közönséges halandók közt magányos és idegen volt, Raffaellót mindenütt kedvelték, derűs, szelíd természetével könnyen megnyerte a befolyásos emberek jóindulatát. Nem volt olyan széles körű tudása, mint Leonardónak, sem olyan gigászi ereje, mint Michelangelónak, de szorgalmas volt, tanulni és dolgozni akart, amíg utol nem éri a két öregebb mestert. A legjobb munkái olyanok, mintha játszva festette volna őket, minden megerőltetés nélkül. Sokan azt hiszik, nem is festett mást, mint bájos Madonnákat.

A „rafaelmadonna” olyan általános fogalom, hogy nem is úgy nézünk, mint festményt. Ahogy Michelangelo az Atyaistent, Raffaello Szűz Máriát teremtette meg a festészetben, egyszer és mindenkorra elfogadtatva kortársaival és a következő nemzedékekkel. Senki más nem tudta ilyen jól ötvözni a komoly összeszedettséget, a nemes szépséget s a gyengéd közvetlenséget.

Élete utolsó éveiben Rómában születik meg a Madonna della Sedia, avagy a Széken ülő Boldogasszony. Raffaello Madonnái közül századokon át ez volt a legnépszerűbb, ezt másolták ezernyi példányban, ezt sokszorosították mindenfajta reprodukciós technikával. Közkedveltségét meg is érdemelte. Raffaello a kör alakú képen úgy helyezte el Máriát, hogy fiacskájához hajló alakja megismétli a keret vonalát anélkül, hogy mesterkéltnek hatna. A kompozíciónak ez a látszólagos egyszerűsége igazi raffaellói mesterfogás, és ez az egyszerűség kiterjed magától értetődő módon Máriára és a kis Jézusra is.

Raffaellót élete utolsó szakában egyebek közt néhány nagy oltárkép is foglalkoztatta. Ezeket a képeket megnyílni látszanak az egek, és csodálatos látomások tárulnak

Raffaello: A Sixtus-Madonna

elénk. Mária, karján a kiseddel, jószágos égi királynőként tekint le a földre. A Madonna di Foligno képen Foligno város házait látjuk lent a háttérben, amely felől éppen elvonul a zivatar, és a béke szivárványa ível fölötte. A kép felső felében megjelenik Mária, ölében a kiseddel, ragyogó felhők glóriája övezi, a könnyű pára angyalkák alakjává sűrűsödik, és élő koszorúként veszi körül az égi királynőt, ezzel formailag is kiemelve és hangsú-

lyozva a kompozíció magvát. Lent, a földön, mélyen az égi látomás alatt Keresztelő Szent János szikár alakja lelkesülten mutat a látomásra, csillogó szeme hívón tekint felénk, messze lendülő karja elárulja hevülését. Mellette Assisi Szent Ferenc a csoda láttára széttárja karját, térdre hull, és rajongó tekintetét a magasságbeli felé emeli. A kép jobb oldalán térdel és buzgón imádja Máriát a kép megrendelője, Conti gróf.

Mögötte magaslik Szent Jeromos alakja, kezét a gróf fejére téve ajánlja pártfogoltját a Boldogasszony oltalmába. Törődött, öreg arca bizalommal fordul a felhőtrónuson ülő Madonna felé, aki a magasságból szelíd tekintettel néz le híveire. Ez a kölcsönös egymásrahatás összekapcsolja a földi embereket az égi látomással, mind a két rész feltételezi egymást, külön nem volna értelme sem az egyiknek, sem a másiknak, ami a kompozíció szervességét mutatja.

A másik nagy oltárkép, amely a látomások sorába tartozik, a Sixtusi Madonna néven vált világhírűvé. Eredetileg a piacenzai Szt. Sixtus-

templom számára készült, valószínűleg 5-6 évvel a mester halála

Raffaello: A Sixtus-Madonna. Részlet

Raffaello: A Sixtus-Madonna. Részlet

előtt, és ma a drezdai képtár legféltettebb kincse. Úgy szerepel a köz tudatban, mint a raffaellói művészet betetőző remekmű. Az egész kép egyetlen látomás, minden földi vonatkozás nélkül, távol az emberektől, távol az élettől. E nagyszabású égi látomás hősei zárt háromszög-formába vannak egyesítve: legfelül a libbenő Szűz, karján a gyermek Jézussal, lent felhőpárnákon jelenik meg az egyház két vértanúja, balra II. Sixtus pápa és jobbra a szép és ifjú Szent Borbála. Mária ezüstös párak közepette jelenik meg, amelyek sűrűn gomolyognak, és angyalfejecskékékké alakulnak. A három alak formailag háromszögbe van komponálva, a kompozíció zártágát fokozza a képnek a két felső sarkán ábrázolt félrevont függöny.

De mindezek a formális elemek teljesen elvesztik jelentőségüket, mihelyt elemzés helyett e hatalmas alkotást a maga egészében szemléljük, és átengedjük magunkat annak a különleges érzésnek, amely csak a legnagyobb mesterek remekműveinek láttára ragad meg minket, s itt is úrrá válik rajtunk. Ez az alkotás a rendkívüli látomások világába visz minket, olyan tájak tárulnak fel előttünk, ahonnan eltűnt minden, ami földi, ahol nincs cselekvés, nincs múlt és nincs jövő, ahol az egyedüli valóság a létnek boldog jelene. E csendes szemlélődés lehetőségét köszönhetjük századok óta a szárnyaló lelkületű Raffaellónak.

R.M.,

Nagyszőlős